

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek
 csak ismert kasszától fo-
 gadhatnak el.
 Kézirat nem adatna
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozás minden gar-
 mondor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLÉN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HÍRDETÉS DI
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Asonfaján bályog 20 kr.
 Kiemelt díszbottok a kör-
 settel ellátott hirdetésmé-
 nyekért természetesen minden
 3 centiméter
 után 3 kr számítanak.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Elirátások a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

Vakáción.

Az izzasztó diligenciának vége! Az agyonkínzott nebulók szépecskén haza zónáztak. A rideg iskolák üresen lustálkodnak, mint a kebelükből kikerült legtöbb koponya. A család megnépesült dévajkodó ifjakkal. Az ebédli asztalok peremjét kiéhezett csemeték ülnek körül, kik új helyzetükben mohóbb étvágygyal kebelezik be a felszínre került csibéket és fiatal libákat, mint a szőlőtöveket a legmegátalkodottabb filokszera-had. Volt, van szülői, fiúi öröm és ölelés, csók és mézes-mázos beszéd kazal számra.

De, ami természetes is, az érzések eme kitörései mindjobban rendes, mindennapi medrükbe huzódnak vissza. A szubjektív benyomások helyét a tiszta gondolkodás foglalja el. Az apa szemöldök-párja között megjelenik a két függő barázd, az elme kínos vergődésének legbiztosabb jele: mely pályára és minek adja fiát? Ez a kérdés foglalkoztatja.

Anélkül, hogy a szülők természeti jogait akarnók sérteni, vagy a család szentélyébe merészelnék illetéktelenül betolakodni, mint ahogy ezt mai nap mondani szokás, elmondjuk mi is a pályaválasztásra vonatkozólag észrevételeinket. Megteszszük ezt különösen az ugynevezett apró dzsentr számára, mert a társadalom alsóbb rétege, dacára a középosztály ama gögős kijelentésének, hogy az alacsony származásnak nincsen judiciuma, már megtalálta nagyobb részben azt az utat, melyen legjobban boldogulhat. De a középosztály, minden anyagi ziláltsága mellett is, botorul, ragaszkodik még mindég régi uraságoktól levett tradícióihoz. Csökönnyösen tartogatja fiókjában kopott nemesi levelét. Bocskorát

nem veti le, hanem abban fekszik hernyós szilvafája alatt. Olyan ez az osztály, szégyény, mint a harclátott csonka vitéz: ajkán hordozza a mult dicsőségét; de mankón jár és hátán lóg az inség koldustarisznyája.

Sajátságos, hogy ez a sok tekintetben eminens osztály nem akarja megérteni az idők jelét. Változhatik minden, a föld keletről nyugatra foroghat, de ő azért a napot mindég a megszokott helyről várja. Az élet-filozofia iránt érzelke egyáltalán nincs. Pályáját nem gyakorlati szempontból választja, hanem annak külső karaktere szerint. Előtte nincs más életpálya, akár van hozzá tehetsége, akár nincs, mint az alispánság, a szolgabirotság, a főjegyzőség és más, mint véli, színe-kurák, fískálisság, doktorság, járás- és törvényszéki bíróság. Termelő, vagy forgató iparosnak nem megy, mert az bemocskolná századokra visszanyúló nemesi hírnevét; e helyett megmarad inkább pántlika-földjén lustálkodó gazdának.

No, ha már ennél van sajnálatraméltóbb gondolkodás, akkor a világ összes bölcsessége is semmi!

Ez nem jól van így. E régi elavult szokásokkal szakítani kell. Az idők változtak, változniok kell az embereknek is; változniok a gondolkodásnak, a törekvésnek is.

Társadalmi állását mindenki ne születése, hanem tehetsége szerint igyekezzék elnyerni. De ha még rendelkezik is ezzel az isteni adománnyal, akkor is pályája választásában ne a külső dekorum, a mutatós koldusság vezesse, hanem a tartalmas, gazdagságot lehelő gyakorlati szellem. A csillogó életpálya függővé, rabszolgává, nyomorulttá tesz; igen sokszor morális kihágásokra is kényszeríti a tévelygőt; ellenben a szolid külsejű, de a gyakorlati élettel számolt kenyérkereset megelégedetten,

főlemelt fővel jár. Büszkén, mint egy koronás fő, aki személyes szuverenitását nem holmi öröklött kutyabőrökben és szuvas bocskorokban, hanem edzett izmaiban, a munka erejében, ennek bőséges kamatjában, következképpen vagyoni jólétében keresi és találja fel.

Ilyen a mai kor menete.

A jelek oda mutatnak, hogy ez a nemesség van hivatva anyagi erejénél fogva a két szélső társadalmi osztály közt levő ürt kitölteni.

Vigyázzon a született középnemesség, hogy ettől a tömörülésből valahogyan ki ne essék és a legalsóbb osztályba ne szoríttassék!

Szabó Kálmán.

Alsófoku kereskedelmi iskola.

Mielőtt az új tanév beköszöntene és mielőtt a városi ipariskolának, amelynek keretében az alsófoku kereskedelmi iskola egy, legfeljebb két osztálya felállítandó volna, — költségvetése a közokt. ministeriumhoz felterjesztetnék, teszem meg előterjesztésemet és pedig nyilvánosan, egyrészt azért, hogy a jelzett ügyben először határozni hivatott fórum és a városi képviselő-testület tagjainak szolgálhassak némi tájékozással; másrészt azért, hogy a kereskedők, mint igen közelről érdekeltek, világos képet nyerjenek az ügy mibenlétéről. Mert hogy ezekre szükség van, előző évi tapasztalataimból tudom.

Mindenekelőtt nem tartom szükségesnek, hogy bevezetéseket a kereskedelem fontosságáról, kereskedelmi érdekeinkről, vagy arról írjak, hogy a kereskedelem felvirágoztatásához egy, általános és speciális ismeretekkel eléggé rendelkező, művelt kereskedő osztály nélkülözhetetlen. De szükségesnek tartom annak megemlítését, hogy városunkban mindezt meg lehetne mondhatnánk, negligálva lettek a közokt. és keresk. kormányoknak az új ipartörvényen alapuló rendeletei, amelyek már az ismétlődő iskoláztatás elvénél fogva is úgy kötelezik

TÁRCA.

A koleráról.*

Néhány héttel ezelőtt azt a rémhirt terjesztette el a táviró a szélrózsa minden irányában, hogy Toulonban a kolera kiütött. Azóta a napilapok e rovata félelmes, de kapós olvasmány. Mindenki azon fut legelőbb végig, mert a járványról szóló hírek birnak most legtöbb befolyással nemcsak a kedélyekre, de még az emberek munkásságára, terveire, furdózására, nyári kirándulásaira is. A kolerától többé-kevésbé mindenki tart. Pedig nincs ok rá. Ha elemezzük e félelmet, melyet különösen a kormányok lázas tevékenysége, a hatóságok állandó tanácskozása, kapkodása, itt-ott neveltséges intézkedése és a napi sajtó folytonos lármája még nevel: furcsa eredményre jutunk.

Mi az, mi az embereknek a kolerával szemben oly annyira imponál? Nem egyéb, mint az erély, a természet erélye. Valamint a néhány órányi forróságot követő erős vihar a gyöngye idegzetüre sokkal megrendítőbb ama hetekig tartó, száraz melegnél, mely néha egész országokat kolodusbotra juttat; ugy itt is a természetnek a kolera egyes eseteiben nyilvánuló erélye sokkal jobban megijeszti az embereket, mint a gümőkór lassu öldöklése, melynek kaszája pedig köztünk sokkal bővebben arat a legiszonyubb kolera-járványnál.

* Ezt a tárcacikkelyt, mely a Fővárosi Lapok 1884 évi 174. számában jelent meg, mint aktuális közleményt, a szerző tudtával és beleegyezésével vettük át lapunkba. Bzark.

Szóval gyöngék és gyarlók vagyunk. Az erélytől megijedünk s ha tehetjük, megszökünk előle. A lassan öldöklő kór pedig velünk él, köztünk időz. De mert megszoktuk, megbarátkoztunk vele, akár mint a kalkuttai ember a kolerával.

Ha legdrágább kincsével: életével, egészségével az emberiség csak kissé többet akarna törődni, mint a mennyire azt nem teszi, ugy a tudóvészttől sokkal inkább kellene félnie, mint a kolerától és ellene sokkal többet tennie, mint a kolera ellen.

Na de minthogy a bátorság olyasmi, a mire rábeszélni nem lehet senkit, s a heveny fertőző betegségektől való félelem, vagy ha jobban tetszik, iszony még olyanoknál is igen gyakori, kik nyugodtan néznek szembe husz lépéssről a golyóval; s minthogy különben is üdvös és szükséges, hogy minden ember tudja magát, a mennyire lehet, mindenféle bajtól és betegségtől megóvni, tudjon más, kevésbé gondosakat is ily irányban figyelmeztetni; s minthogy végül, ha a járvány, dacára a művelt és erélyes nyugat minden intézkedésének, hozzánk mégis el találna jutni, mivel ilyenkor soha egy országnak sincs elegendő orvosa: nem lesz fölösleges, ha mentül több ember ismeri a kolera elleni teendőket.

Sok állam kikerülte már a háborút az által, hogy készen volt rá. Meglehet, hogy mi is ki fogjuk kerülhetni a kolerát, ha készen talál benünk. De készen csak ugy fog találni, ha mindenki megteszi kötelességét.

Legtöbb kötelesség teljesítése a közönség vállaira nehezedik, t. i. az engedelmisség és az ellenőrzés kötelessége. A kormányok, a hatóságok intézkednek, de mi haszna, ha a közönség nem látja be s belátni nem akarja, hogy az elrendelt

óvintézkedések foganatosításának az ő érdekében kellene pontosan végrehajtani; s a hol csak lehet, kijátszsa az intézkedéseket. Ez irányban hatni, a nagy tömegeket ez irányban fölvilágosítani, a hanyagság, vétkes gondatlanság által a haza polgárainak életét veszélyeztető gondatlanokat feljelenteni: ez ilyenkor minden művelt igazi hazafinak kötelessége.

Ezek után beszéljünk kissé a koleráról, előre is bocsnatot kérve, ha e tárgyról szólva oly dolgokat s oly természeti működéseket is kénytelen leszek említeni, melyek nem tartoznak a szépnek körébe. De valamint az ellenséggel harcolni glacé keztyűben nem lehet, ugy a koleráról sem irhatunk eszteticé.

Hogy a kolera ellen kellőleg védekezhessünk, szükséges ismernünk lényegét, terjedési módját, megakadályozhatását és gyógyítását az orvos megérkezéséig.

Lényegére nézve a legújabb kor kutatásai sokat derítettek föl. Ki ne ismerné a most leg-többet hangoztatott két nevet: Pasteur és Koch? Ma már tudjuk, hogy a kolera — épp ugy, mint a lépfene és sok más fertőző járványos és ragályos kór, apró lényektől, ugynevezett bakteriumoktól vagy bacillusoktól ered. Minthogy azonban a bakteriumok és betegség közti viszony ismerete a kolera elleni eddigi gyakorlati eljárásunkat még nem módosította, elhagyjuk az ügy eme elméleti részét s áttérünk a gyakorlatira.

A nagy közönségre nézve sokkal fontosabb az a kérdés, hogy milyen a kolera?

Ez oly betegség, mely az esetek legnagyobb részében igen bő, vizenyős és a mi legjellemzőbb: fájdalom nélküli hasmenéssel kezdődik, melyhez

a kereskedő tanulókat a számukra rendelt iskola látogatására, mint az iparos tanulókat iskoláik látogatására. Pedig kétségbevonhatatlan, hogy kormányunk intenciója nemcsak magában is szép, hanem főként a hasznosság elvén alapul.

Mi lehet mégis az oka annak, hogy a kereskedő tanulókat iskoláztatása mindeztől elmaradt, holott az iparos tanulókat az iránta sok helyen mutatkozott ellenszenv dacára is a törvény keletkezése után azonnal létrejött?

Ennek elmaradását egyik oldalról tekintve egyrészt abban látom, hogy a kereskedő tanulókat törvény ellenében nem szegődhetnek és szabadíthatják, tudtommal legalább, az iparhatóságnál és nyilvántartásuk szerfölött meg van nehezítve; másrészt pedig, hogy a kereskedő főnökök több, hivatalos helyről érkezett rendelet ellenére is idegenkedtek tanulóik iskolai látogatásától.

Másik oldalról tekintve pedig a pénzügyi szempont volt az, mely a dolgot nem sürgette, azaz, mint ahogy legutóbb történt, abban hagyta. Több okot is tudnék felemlíteni még, de ezek kevésbé lényegesek.

A mondottak közül csak kétfőre szorítkozom. Ami a kereskedők ellenvetéseit, kifogásait illeti, azok nagyrésztben indokoltak mondhatók. Óhajtuk lényege ugyanis, hogy az ő tanulóik ne osztassanak be az iparostanulók osztályaiba, hanem taníttassanak külön és főként a nekik szükséges speciális ismeretekre (könyvvézés, kereskedés, számtan, levelezés). Felfogásuk tehát ebben a tekintetben a közöket. ministerium által kiadott tantervvel azonos. E tanterv szerint tanulóik legalább 7 óra látogatására köteleztetnek épen úgy, mint az iparostanulók, kiknek heti óraszámuk a *rajssal* együtt ugyanennyire van kimondva.

A két iskola tantervét összehasonlítva rögtön kitűnik, hogy mindkettőt egy kalap alatt összevonni emn szabad. A tanuló általános előképzettsége és műveltségi foka, a külön-külön megszabott tananyag, az osztályok túltömöttsége, nem engedik meg ezt.

Ha tehát az ipariskola keretében a kereskedő tanuló részére egy-két osztály felállítatik, akkor a főnökeik által emelt kifogások éle teljesen eltompul. Ok kárukat látnak ugyan abban, hogy tanulóikat kénytelenek volnának bizonyos időkből nélkülözni, de, gondolom, hasznukat látnak, hogy tanulóikból ügyes, a könyvvézésben, levelezésben teljesen jártas segédek nyerhetnének. Hogy az iskoláztatásnak legnagyobb hasznát maguk a tanulóknak látnak, természetes.

Mínt hogy azonban a kereskedő tanuló, 8 esztendőn keresztül nem fizettek be semmit az ipariskola pénztárába, holott az iparostanulók rendszeres tandíjat fizettek; mínt hogy nem szegődtek, nem szabadították az elsőfoku iparhatóságnál, ily címen tehát szintén nem járultak az iskola fenntartásához: igazságos és méltányos, hogy oktatásukért emezeknél nagyobb tandíjat fizessenek. Ily értelemben határozott az ipariskolai bizottság is a mult tanév derekán, mikor egy osztály felállításának szükségességét kimondotta.

És ezzel most a második ponthoz jutottam. Amint az imént mondottakból kitűnik, az új osztály fenntartási költségei részben maguk a kereskedő tanuló által fedeztetnek és csak részben az ipariskola pénztára által, melynek állandó tétele a város részéről évente megajánlott 400 ftnyi segély és egyéb bevételi források. Mínt hogy

később hányás, a végtagokban görcsök, a test meghidegülése, megkékülése, a hang elváltozása, rekedtség, mellszorongás, vizellet megrekedés és általános kimerülés járul.

De még a kolera ily teljes alakjában szenvedő betegek közül is mintegy fele meggyógyul, ha észszerűen tartja magát és kezelte.

Vannak azonban a kolera ily teljes alakjai is, melyeknél az itt elősorolt körjelekből egyik, vagy másik, vagy több is hiányzik, vagy hol a baj a hasmenésnél állapodik meg s azzal mulik el. S ez esetek különösen fontosak, tekintettel a betegség elhurcolására, a mennyiben oly betegek is vagy azok holmija hurcolhatja s terjesztheti tovább a ragályt, kik magok alig hiszik, hogy koleraiban szenvedtek.

A kolera ily minden egyes körjele oly anynyira szembeötlő, hogy járvány idején a nem orvos is azonnal ráismerhet.

A kolera előfordul néha nálunk a forró nyári hónapokban ragály behurcolása nélkül s néha nagyobb számmal is; halálos kimenetelű is lehet, de ez az európai, vagy amint nevezik „nostras“, soha sem terjedt el járványszerűleg. Ez csak ama kolera természetű, mely Ázsiában honos, s onnan hurcolják be hozzánk. Terjedését illetőleg, minden kétséget kizáró tény gyanánt tekinthetjük, hogy terjesztését az emberi közlekedés s leggyakrabban maga az ember közvetíti s ezen tapasztalati tény halomra dönti azokat véleményét, kik azt hiszik, hogy hozzánk nyugatról nem jöhet be, csak északkeletről.

Azt magam is hiszem, hogy járványos és ragályos kórok tekintetében általában, s így most a koleraival szemben is, bennünket nyugatról kisebb veszély fenyeget, mint északról és keletről; de

pedig az új osztály ugyis az ipariskola keretében lesz felállítandó, a város jobban terhelhetni semmi esetre sem fog. Ha talán mégis nagyobb fedezeti összegről volna szó, a kassai ipar- és kereskedelmi kamara volna megkeresendő.

De különben is anyagi tekintetek itt számításba nem jöhetnek, mert a törvény minden közösséget, ahol 30 kereskedő tanuló van, egy számukra szervezendő iskola felállítására kötelezi. Nem tartható szép és az országra üdvös dolognak, mikor egy kulturális intézmény létesítése elé anyagi vagy más kicsinyes okokból nehézségek gördítenek.

Kérdés tárgyat képezheti immár, hogy a tanításra kik alkalmaztassanak. Az általános ismeretek tanítására egy jó képzettségű tanító is, de a speciális tárgyak tanítására okvetlenül gyakorlati téren működő egyén. Igaz, hogy tanításra alkalmas és egyszersmind vállalkozó ilyen szakember nehezen található, de nem hiszem, hogy egyáltalában nem volna található. A dolog végtére is nem olyan nagy, hogy komoly fenakadást okozhatna! Különben is nézetem szerint csak az első osztály volna felállítandó és így csak heti 2-3 óra adásáról volna szó.

Mielőtt végeznék, egy anomáliát említek meg. Mert mindenestre anomália az, amit a mult esztendőben tapasztaltam: hogy ugyanis az akkori főszolgabíró urnak, mint elsőfoku iparhatóságnak szigorú rendeletére a tanuló kétharmadrésze beírásra jelentkezett, egyharmada pedig teljesen kivonta magát a kötelezettség alól. Ezt különben sok ip. tanuló is teszi. A beiratkozottak közül aztán az igazolatlanul mulasztók megbírságotlaltnak, amely rendszabály különben igen üdvösnek bizonyult. Csakhogy azok, kik teljesen kivonják magukat a kötelezettség alól, tehát be sem íratkoznak, büntetésben nem részesülnek és ezt látva, a többieket nevetik. Node a mult tanévben szorgalmazni sem lehetett a dolgot, mert a bizottság javaslata ellenére a kereskedő tanuló részére új osztály nem állított (különvélemény?); amelybe pedig a beiratkozottak szorítottak, még újakat úgy sem lehetett volna szorítani.

Pedig ha tudná a laikus, hogy egy tulontúl tömött és a szó legszorosabb értelmében heterogén elemekből alakított osztályt mily gyönyörűség tanítani és mily sikeres és halás munka az?!
Quod scripsi, scripsi.

Ha tanügyi dolgokban a tanügy szolgálai halgatnak, kik szóljanak akkor?

—e—l.

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság jövő havi rendszeres ülését augusztus 11-én d. e. 9 órakor tartja.

A vármegyei házipénztár és alapok 1891. évi dec. 31-iki állásáról szóló számadási zárlatokat e napokban vizsgálta fölül a számrevőség. E zárlatok szerint kitétt a tiszta vagyon készpénzben 211,073 ft 68,5 krt, értékpapirokban 37,776 ft 34,5 krt, együttesen: 248,850 ft 03 krt; melyből jól esik megtudni, hogy a vármegyei központi szegényalap 26,571 ft 67 krnyi vagyon fölött rendelkezik.

Új állomások. A közigazgatási bizottságnak egyik küldöttsége az alispán elnöklete alatt teg-

nem a betegség természeténél, a földrajzi és klimatiko-tellurikus viszonyoknál, hanem a nyugat kulturájánál fogva. Nyugaton a műveltség, a tudomány vívmányai iránti tekintet ha nem is a nagy tömegnél, de az intéző körökben oly annyira előhaladott, a közigazgatás oly annyira megbízható, hogy amit ott törvény vagy kormányrendelet megszab, azt végre is hajtják. Északon és keleten ez nem így van. Itt hiányzik a végrehajtó közegekben a megbízhatóság, kivált általuk föl nem fogott és ellenőrzés nélkül maradt parancsokkal szemben. Orosz- és Törökország a felénk tartó kolera csírájában elfojtani még sokaig nem fogják. Hogy Franciaország s még inkább az alaposságáról ismert Németország elfojthatja, s talán még ezen inváziójánál is el fogja fojtani, az nemcsak lehetséges, de valószínű is. Mert itt át van hatva azon tudattól, hogy minden tárgy, mely kolera beteggel, ha az illető nem is halt meg, érintkezésben volt, tovább viheti és terjesztheti a kolera, az első elhurcolt eseteknél kétségkivül megsemmisítenek mindent, mi a kolera tovább terjeszthetné.

A nyugati kultúra erélyének és ovatosságának köszönhetjük már azt is, hogy tavaly, midőn a baj Egyiptom felől fenyegetett bennünket, a szigorú vesztgár által sikerült megakadályozni behurcolását.

Igaz, hogy szárazon ily rendszabály ma már kivihetetlen: de annál nagyobb erélylyel fognak az első Dél-Franciaországból felénk hurcolt esetekkel elbánni; s ki is kerülhetjük, kivált ha résen leszünk s ellenőrizzük a köztisztaságra vonatkozó rendszabályokat, a közhelyek fertőtlenítésére, s kivált az első, bár kisebb fokú megbetegedések följelentésére kiadott rendeletek pontos foganatosítását.

nap d. e. tanácskozott a kérdés fölött, hogy a vármegyei ebadó-alap terhére mely új állomások lennének rendszeresítendőek? A küldöttség az említett alap rendeltetését és pénzerejét mérlegelvén, arra a megállapodásra jutott, hogy S.-A. Ujhely és N.-Mihály székhellyel egy-egy új állatorvosi, ugy- szintén a számvevőséghez még egy I. osztályu irtókai állomás rendszeresítését fogja a vármegye t. bizottsága előtt javasolni.

A földművelésügyi klr. minister a tokaji partvédőművek kiépítése céljából a s.-a.-ujhelyi kir. adóhivatalnál 7000 ftnyi állami segédelmet tett folyóvá.

Az 1893-94. évi útépités költségvetésének szükségleti részét a kir. államéptészeti hivatal már egybeállította. A kiadásoknak évi eredménye; összege: 215887 ft 42 kr.

Hírek a nagyvilágból.

Kolera. A veszedelmes járvány rendkívül rohamosan terjed, habár Európa minden országának kormánya óvintézkedéseket tett, hogy a mennyire csak emberi erővel kitelik, megakadályozza behurcolását. Csak napok kérdése, mikor úti esetleg fel fejt Galiciában is, melynek immár tőszomszédságában, az orosz-galíciai határon garázdálkodik, a mint ezt monarhiánk pétervári követe tudatta a belügyministeriummal s az udvarral. Az osztrák kormány a jelentés vétele után azonnal megtette intézkedéseit; de hogy sikerült-e ezzel utját vágni a kolera továbbterjedésének, nagyon is kétséges, ámbár most már az orosz kormány is nagyobb erélylyel jár el azokkal szemben, kik nem követik szigorúan azokat az utasításokat, melyeket a vész elfojtása érdekében közrebocsátottak.

Belcsev, bolgár pénzügyminister, meggyilkolói a haditörvényszék halálra ítélte. *Satanbulov* ministerelnök, ki jelenleg a távollevő fejedelmet is helyettesíti, a kegyelmet kérő folyamodást félretette és végrehajtatta az Oroszország részéről felbérlet gyilkosok fölött a halálos ítéletet.

A reichsrath, mint Bécsből jelentik, miután az urakháza i. hó 27-én elfogadta a valuta-javaslatot, Ófelsége megbízásából elnapoltnak nyilvánította tanácskozásait.

Spanyolország több városában, az új községi adó behozatala miatt, zavargások vannak.

Afrikában, a Kongó államban az arabok felázadtak.

Hírek az országból.

Wekerle kitüntetése. Mindenki tudja, hogy a valutareform eszméjének tetté való megérlelése kizárólag *Wekerle* Sándor, kir. pénzügyminister érdeme. Tény az is, hogy a valuta-reform kezdeményezése örökké a *Wekerle* nevével marad kapcsolatban. Most, hogy a nagyszabású valuta-törvényjavaslatok szentesítés alá kerültek, Ófelsége *Wekerle* Sándor dr. kir. pénzügyministernek az első osztályu *vaskorona-rendet díjmentesen adományozta*. E kitüntetés alkalmából az egész ország, Zemplén népe is, párkülömbőség nélkül, lelkes örömmel kiáltja az *eljen-t!*

Ez irányban nagyon kitartóknak kell lennünk, mert, hogy meddig maradhat fenn a járvány Dél-Franciaországra szorítva, azt a tudomány mai, még hiányos állása mellett megjövendőlni észszerűleg lehetetlen. S én nem is hiszem, hogy mind valók legyenek ama szavak, melyeket most a napi sajtó, mint a bacillus-korifeusok állításait a járvány tartamára nézve terjeszt. Mert ha minden kétséget kizáró tény gyanánt lesz is igazolva a kolera támadása és terjedése alakkal bíró lények vagy testek által, még mindig fenmarad az a kérdés, hogy mily időbeli, földrajzi körülmények és egyéni hajlamok okozzák hát azt, hogy oly országokban, hol semmit sem tesznek ellene, egyszer erősebben, máskor enyhébben dul s egyszer lassankint, máskor pedig mintegy csapásra szűnik meg.

Egy lépéssel tovább vagyunk már a kolera ismeretében, mint az utolsó európai járványkor, de a bacillus természetéről s az életének, szaporodásának kedvező vagy kedvezőtlen körülményeiről még vajmi keveset tudunk.

S épp ezért nem bírom eléggé kárhóztatni a sajtónak azt az eljárását, mely szerint most, veszély idején, az egymásnak ellentmondó elméletek taglalásába bocsátkozik s ez által sokaknál megintatja az elrendelt óvintézkedések helyes voltában való hitet. Háború idején a kiadott parancsot bíraltatni nem szabad, azt végre kell hajtani. Különben is a népszerűsített tudománynak a már igazolt tényeknél kell maradnia.

S ily tényül kell tekintenünk azt, hogy a kolera most már ismert, minden tárgyhöz, ruhához, levélhez, ételhez, italhoz, mosdó vízhez stb. tapadható csírája erélyes dezinfekció által megsemmisíthető.

De hol keressük hát föl, ha az oly rendkívül

Folytatás a mellékleten

Ófelsége a gácsországi hadgyakorlatok alkalmával az idén is pár napot Lembergben fog tölteni. Lengyel szomszédaink nagyban készülnek, hogy Ófelsége a legméltóbb fogadtatásban részesüljön.

A belügyminister elrendelte, hogy a közgazgatás szolgálata augusztus hó 1-től az egész országban a zónaidőhöz alkalmazkodják.

Lukács Béla, kir. kereskedelmi minister, kinevezetése alkalmából, az ország minden vidékéről igen számos üdvözlöt kapott, úgy a törvényhatóságoktól, mint a kereskedelmi és iparkamaráktól.

Az államhivatalnokok fizetése melé tényleg megtörtént. *Wekerle* kir. pénzügyminister az erre a célra megszavazott javadalmazás felét, 562,500 ftot, az állampénztárnak kiutalványozta. A részletnek második fele nov. 1-én válik esedékessé.

Az erdélyrészi Kárpát-egyesület megakarja nyitni Erdélyt a turistaságnak. Szándékozik feltárni azokat a gyönyörű helyeket, melyek eddig ismeretlenek voltak úgy magunk, mint a külföld előtt. Oda vonzani óhajtja a Királyhágon túli lakosságot, hogy üdülés, szórakozás és gyógyulás végett ne a külföldre menjen, hanem az erdélyi fürdőket keresse fel. Egy második Svájcot akar teremteni Erdélyből, hogy az a sok pénz, amit évek során külföldön költünk el, bent maradjon az országban elhanyagolt községünk javára, a kulturális haladás és a szegény nép vagyonszerzése érdekében. De nemzeti szempontból is felelősséget vállalunk, hogy az eszme megvalósuljon és Erdély bérceit minél számosabb turistacsoport özönölje el, mert remélhető, hogy a barátságos érintkezésből a népfajok közeledése és összesimulása a legádázabb politikai izgatás közepe is be fog következni. E végből *Főhivást* intéz a művelt magyar társadalomhoz, melyben kéri, hogy a szépen megkezdett hazafias munka sikeres folytatása érdekében, minél többen lépjenek az egyesület kötelékébe. A rendes tagság évi díja 2 ft, az alapító tagságé 30 ft. Ezzel szemben az egyesület ingyen küldi meg *Erdély* címmel a f. év január 1-én megindított turistasági néprajzi és földügyi, fényes kiállítású, illusztrált lapját; ingyen küldi meg a 24 ives, térképekkel ellátott uti kalauzt és fürdő leírást. A támogatásban van az erő, és mi kérjük t. olvasóinkat, hogy az egyesület tagjai sorába, hazafias örömmel, mennél számossabban belépni kegyeskedjenek. Jelentkezések a belépésre *Radnóti* Dezső titkár, nevére f. év augusztus végeig Kolozsvárra (Belkirály-utca 22.) intézendők.

A Duna, a felső-magyarországi esőzések következtében, erősen megéradt.

Különtételek.

(Legfelsőbb adomány.) Ófelsége a király, kabinetirodája útján, Bányay Mihály or.-hrabóczi g. k. lelkésznek 30 ftnyi, -- Durkot Mihály or.-ruszkai és Tóth Vendel g. k. tanítóknak pedig egyenkint 15 ftnyi kegyes adományt küldött. — Lapunk f. évi 29-ik számában hibásan jelent meg, hogy Ófelsége kabinet-irodája Magyar István k. rászka lakosnak küldött 15 ftnyi kegyes adományt; hanem igenis küldött a néh. Magyar István nevének Magyar Istvánné-nak. A sajtóhibát, félreértések kikerülése végett, ezennel kiigazítjuk.

apró s még nagytól is csak bizonyos módszerek segítségével mutatható ki?

Mindenekelőtt s legnagyobb erélyvel ott, hová az a legnagyobb mennyiségben, a beteg ürülékével jut. S minthogy igen sok eset van, hogy a kolerafertőzés kisebb fokaiban oly ember is terjesztheti a koleracsírákat, ki alig észrevehetőleg beteg s kinél a betegség mindössze néhány jelentéktelen hasmenésben nyilvánult, járványkor a köz-helyekre, sőt még a házi félreeső helyekre is különös gondot kell fordítani és azokat erélyes fertőtlenítés által tisztán tartani.

A fertőtlenítés körül már igen sokféle, néha valóban neveléses, másszor az egészségre káros eljárást tapasztaltam. Láttam olyanokat, kik nyári szép piqué ruhájukat vasgálicoldattal fecskendezték be; mások meg a tüdőre rendkívül veszélyes chlorogázt szívták be zárt szobájukban és azt ráadásul még karbolsavval is úgy bebuzóították, hogy alig lehetett ott megmaradni.

A tisztán tartott lakosbókának friss levegőnél egyéb fertőtlenítő szerre nincs szüksége; de a félreeső helyek tartalmába a fertőtlenítő szerekből annyit kell önteni, hogy ott minden élő parány megsemmisüljön, s azok szaporodását elősegítő erjedés, mely különben járványon kívül is az egészségre ártalmas s az orrnak is kellemetlen gázokat fejleszt, folytonosan akadályozva legyen.

Legyen azonban ennyi elég a fertőtlenítésről. Részletes utasítást ez iránt úgy is adnak a hatóságok.*

* Maga e cikkely írója: *Chyzer* Kornél dr., vármegyének jeles főorvosa, az 1874-ben tartott kormányi értekezlet megbízásából, irt »Népszerű oktatást a koleráról« című füzetet. Ki kellene azt második kiadásban is nyomtatni és terjeszteni. Szork.

(Személyi hírek.) *Matolai* Etele alispán és neje, beteg leányuk egészségének helyreállítása és fürdőhasználat végett, tegnap Hársfalvára utaztak. — *Chyzer* Kornél dr., vm. főorvos, Czerkveniczáról e napokban visszaérkezett Ujhelybe. — A s.-a.-ujhelyi pösta- és táviró hivatalnak új főnöke, *Wilhelm* Adolf, Iglóról e napokban költözött át S.-A. Ujhelybe; egyszersmind hivatali elődjétől, Budapestre a jözseféri pösta- és táviró hivatalhoz áthelyezett *Szendrey* Jánostól átvette a pénztárt és a hivatal vezetését. A távoztát isten áldja, az érkezőt isten hozta!

(Áthelyezés.) A kir. pénzügyminister *Czigler* József I. oszt. pénzügyi biztost Lőcsére helyezte át. Tizenkilenc éven át élt közöttünk a finánciának e derék, szorgalmas tisztviselője s ezalatt az idő alatt, kényes állása dacára, osztatlanul bírta a közönség rokonszenvét és becsülését. Most, mikor a közszolgálat érdekében körünkől távozik, kívánjuk, hogy új működése helyén is környékezzék, ami innen elköszéri, tisztelet és becsülés.

(A kánikula) melynek hivatalosan a f. hó 23-án kellett volna beköszöntenie, egy heti késéssel tegnap érkezett meg. Utjában kedd délutánjáig orkányszerű szelek, később éjjelenként zuhogó, nappal csendes eső tartották vissza. Tegnap déltájban a hőmérő 22 R. fokot mutatott.

(Városi ügyek.) A képviselőtestület folyó évi július 16-án tartott közgyűlésében következő ügyek fordultak elő: *Pataky* Miklós, mint az igazoló választmány jegyzője, jelenté, hogy id. Nyeviczkey József, a képviselőtestület virilis tagja, elhalt; az elhunyt emlékéit jegyzőkönyvileg megörökítette a közgyűlés, s helyette a sorrend szerint következő póttagot, *Haás* Lipótot behivatni rendelte. — A Bibirc-felé vezető hidnak kijavítását elrendelte. — Csákó Imre közgyámának és *Hlavathy* Elek jegyzőnek egy havi szabadságát adott. — A járási hatóság átirata következtén utasította a közgyűlést az előjárásról, hogy a főgimnázium építkezési költségei fedezésére egyesek által aláírt, s még befizetetlen összegek behajtását kényszer útján eszközölje. — Az állatorvos jelentése alapján a sertés vágóhid kutyának szivattyus szerkezettel való ellátását elrendelte. — *Teitelbaum* M. József, sztrópkai illetőségű szefaro izr. hitközség rabbijának megengedte, hogy a városban letelepedhessen.

(Képesített jegyzők.) A községi- és körjegyzői szolgálatra képesítő vármegyei küldöttség előtt, tegnap és tegnapelőtt négyen adtak számot a jegyzői teendőikben való gyakorlati és elméleti jártasságukról. A küldöttség mind a négy jegyző-jelöltet szóbeli vizsgálatra bocsátotta és közülök három, névszerint: *Gulovics* Miklós, *Marikovszky* Béla és *Szossniczky* Endre segédjegyzőket képesített.

(Meghívó.) F. 1892. évi augusztus hó 14-én ünnepeljük szeretett szaktársunk és művezetőnk, *Werner Miksa* nyomdászati pályájának negyedszázados *örömmünnepe*t, melyre mindazokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, ez uton is van szerencsénk kiváló tisztelettel meghívni. A „Zemplén” könyvnyomda személyzete, mint a jubileomot rendező bizottság. — Az ünnepség kezdete délelőtt pont fél 10 órakor a „Magyar Király” ez alkalomra földiszített termében. — Az ünnepség programja: 1. *Tóth* Kálmán szaktársnak a »Zemplén» könyvnyomtató műintézete nevében az ünnepléthez,

Még a kolera legelső gyógykezeléséről akarok szólni. Ennek ismerete két okból szükséges. Először, mert nagyon elterjedt járványnál, kivált falukon, ritkán juthatni elég gyorsan orvosi segélyhez, s másodsor, mert itt a kezdet észszerű kezelésétől függ majdnem minden.

A koleráról hírhedt Zemplénvármegyében igen bő alkalmam volt sok tapasztalatot szerezni a kolera gyógykezelésének sikereiről, s van is két oly szerem a kolera ellen, mely az ugynevezett »villámszerű alakok« kivételével majdnem csalhatatlan. Sajnos azonban, hogy azok csak a józan észnél s nem a patikában kaphatók.

Az első az, hogy járvány idején mindenki a legelső, ugynevezett »intó« hasmenés után ágyba fekdűdjék, bármi okból származott is baja, akár kolerális, akár nem.

A második az, hogy mindaddig, míg hasmenése meg nem szűnt, semmi ételt ne egyék, még levest sem.

Ezt a két dietetikum gyógyszer azonban, melynek hatását és indokolását itt hely szűke miatt nem adhatom, a legkevesebb ember szokta alkalmazni. Még a művelt osztálybeliek is semmibe sem veszik. Pedig ez két olyan szer, mely semmi esetre sem árthat, s melyet ennél fogva mindenkinél alkalmazhatni.

A kolera elleni további s mondhatni egyedüli gyógyszerként az ópium szerepel és méltán; még Koch is azt ajánlja. Magam is jónak találtam, de még eleje teszem a szénsavat.

Ugy 1866-ban, mint 1872/3-ban számtalan súlyos meghidegült, megkéült, hangtalan beteget láttam meggyógyulni, ki egyéb szert nem használt, mint savanyu vizet. A szénsavat szóda-víz,

terembe lépésekor, intézendő üdvözlő beszéde. 2. A „Magyarországi könyvnyomdászok és betüöntök egyesülete» Kassa-kerületi elnökének, illetve küldöttjének, az egyesület nevében az ünnepléthez intézendő beszéde. 3. Az ünneplélt vázlatos életrajzának felolvasása *Breuer* Fülöp szaktárs által. 4. A kassai »Önképző kör« elnökének, illetve küldöttjének, alkalmi beszéde. 5. Az »Orsz. iparegyesület« által as ünneplétnak a grafikai téren szerzett érdemei elismerésül adott kitüntető ezüst munkás-érem átadása. Átnyújtja a nyomdatulajdonos: öv. *Boruth* Elemérné úrnő öngyászta. 6. Emléktárgyak átadása. — Délután fél 1 órakor díszbejött a „Magyar király” termében. Ebédjegyek 1 ft 80 krajával előre válthatók a „Zemplén” papirkereskedésében. — Délután 3 órakor kirándulás a „Torzsás”-ra, *táncmulatással* egybekötve. Belépődíj: Személyjegy 1 ft. Családjegy 2 ft. Jegyek előre válthatók ugyancsak a „Zemplén” papirkereskedésében. — A tiszta jóvedelem a Magyarországi Könyvnyomdászok Egyesületének rokkant alapja javára fordítatik. Felül-fizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz: a rendező-bizottság.

(Egészségügyi intézkedések.) A városiorvos és rendőrtanácsos, egészségügy-rendőri szemléket az egész város területén befejezték. Eljárások folyamán, a hol egészségellenes állapotokat tapasztaltak, az illetőket azok megszüntetésére, vagyis a pócegődrök és udvarok tisztántartására rövid határidő kitűzésével s pénzbüntetés terhe alatt fölhívták. Ha ennek eleget nem tennének, a kitűzött határidő elteltével a mulasztók a főszolgabíró által érzékeny pénzbüntetéssel fognak sújtani. Az egészségügy-rendőri szemlék pontos és lelkiismeretes teljesítését *Barthos* József főszolgabíró és *Löcscherer* Lőrinc dr. járásorvos, személyesen ellenőrizték és sok helyen maguk is tartottak hivatalos szemléket. A városi hatóság ide vonatkozólag a hivatalos részben olvasható felhívásokat tettem közzé a város közönségéhez; az utcák állandó tisztántartathatása céljából pedig f. aug. 1-től a meglévőkhöz még hat utcaeprot fogadtott fel s a csatornákat állandóan karbólsavval fertőtleníti, szóval nyomorúságos vagyoni viszonyainkhoz mérten, a tehető megtehető.

(Olcsóbb lesz a bor.) A borárak képtelen magassága, mint értesülünk, már nem sokáig tart. Ugyan augusztus hó 1-től fogva Olaszországból, hol az idén kitűnő s roppant mennyiségű bor termelt, olcsó vám mellett lehet a bort szállítani. A legjobb bor hektoliterje nem több 12 ft-nál, vámmal együtt 15 ft. Remélni lehet, hogy a borkereskedők hozzálátnak, a maguk érdekeinek előmozdítása végett is, a fogyasztó közönségnek jobb minőségű és olcsóbb borral való ellátásához.

(Tolvaj zsidók.) Évenként egyszer, a közel és távol vidékről, temérdek izraelita gyűl össze Ujhelyben, hogy egy hajdan itt élt *sant-rabbi* halálának évfordulóját megünnepeljék. Erre az emlékünnepre, mely ez idén folyó hó 24-én volt, Galiciából lerándult a többi között *Nemerovecz* Kive és *Holperna* Eisik nevű két csavargó egyén is, kik közös osztalékra a szefárd hitfelekezet templomában *Lósv* Mihály mellényzsebéből egy ezüst órát láncsal és gyűrűvel loptak el; másnap pedig a régi zsidó temetőben, hol az elhalt rabbi nyugszik, a *sant* perselyt, melyben három forintnyi rézpénz volt, lopták el. A följelentések után *Kelner*

pezsgőpor alakjában a kolera minden stádiumában alkalmazhatni; az utóbbit leginkább akkor, ha az erők már fogyatékán vannak. Az ópium feletti egyéb előnyein kívül még az a jó oldala is megvan, hogy kárt szintén nem okozhatni vele.

Az ópium kitűnő hatásos gyógyszer az orvos kezében, de borzasztó veszedelem és gyilkos értelmetlen vagy könnyelmű laikusokéban. A félnépek, a tudatlan nép, szélsőségekben járnak, s tudok eseteket, hol falun végig ették a földbirtokosnál, a papnál, korcsmárosnál és bírónál levő szerket, még baj nélkül és csupa prezervativumul. Kivált gyermekekre nézve méreg az ópium, s ezért nem-birok elég óvatosságra inteni az ópium tekintetében. Ez csak orvosi utasítás szerint használandó.

Még a modern hatalmas gyógyszerek egyikét: a hidegvizet sem hagyhatom érintetlenül. Ennek alkalmazása a baj kezdetén hideg borogatók alakjában az altestre, s később lepedőbe, pokrócba való beburkolás, mint izzasztó nekem igen jó szolgálatokat tett.

S végül prezervativumul mértékletes, rendes életmód, önbizalom és bizalom a saját orvosában. Ennek indokolására halhatatlan Eötvösünknek a »Gondolatok«-ban (166 lap) kitejezett szép szavai-val zárom be eme nem igen szetetikus tárcámot: »Csak higgyék el az emberek egyszer azt, hogy ész, erény, jókedv, egy szóval minden, mit előbb a léleknek tulajdonítánk, oly valami, mire orvosok által hatni lehet: az orvos szükségképpen ugyan azt a helyet fogja elfoglalni a polgári társaságban, melyben a 17 dik század alatt a gyóntató atyákat találjuk, s úgy látszik, már is közeledünk ez állapothoz.«

Chyzer Kornél dr.

rendőr-örmeister nyomozta ki a tetteseket. Löwenwirth Jakab Kossuth-utcai lakásának padján találta meg a „csirkefogókat”, hol a dugaszból előkerült az óra, a lánc, a gyűrű meg a persely, sőt ráadásul egy csomó zsibkendő is, mind megannyi lopott tárgyak Rendőri nyomozás után a két sehonnai a kir. ügyészség elé került.

(A s.-a.-ujhelyi dohány és szivargyár) tervezete és összes műszaki iratai hozzájárulás és elfogadás végett a kir. kereskedelemügyi ministeriumnál vannak. Ugy értesültünk, hogy onnan rövid idő múlva lekerülnek Ujhelybe, amikor is a pályázatok ki fognak hirdettetni.

(Baross népnép Kássán.) Országszerte megindult a mozgalom oly célból, hogy a feledhetetlen minister iránt való kegyelet külső jelekben is nyilvánuljon, s hogy emléke a késő utókor számára méltó megőrkítést nyerjen. Az illetékes szakkörök közmegegyezéssel fogadták el az eszmét, hogy emlékének megőrkítése egy, a megboldogult minister nevét viselő alapítvány által lenne leginkább elérhető, melynek célja, híven a volt minister intenciójához, az ipari szakértelem fejlesztésére irányuljon. A kassai kereskedelmi és iparkamara és ipartestület, támogatva a város hazafias érzelmi közönsége által, köteleességet vél teljesíteni, midőn az alapítvány megteremtéséhez hozzájárulni kíván s elhatározta, hogy Kássán a Széchenyi-ligetben f. évi szeptember hó 11-én nagyszabású s Münszter Tivadar kir. tanácsos, polgármester védnöksége alatt álló népnepet rendez. — A népnepet előkészítő bizottság Kássán f. hó 26-án tartotta ülését, melyen a népnep főbb pontjaira nézve megállapodott. Eszerint a Széchenyi-liget különböző pontjain egy söracsarnok, egy magyar csárda, egy cukrászda és egy tejcsarnok fog a közönség rendelkezésére állani. A népnep programjának legimpozansabb száma előreláthatólag a virágkorsó lesz, mely azonban, hogy minél fényesebben sikerüljön, a bizottság ezuton is felkéri a város és vidék fogatalt bíró közönségét, hogy abban minél számosabban résztvevni sziveskedjenek. Nem kevésbé szépek ígérkezik egy másik szám, az iparosok szakszerinti felvonulása, mely teljes üzemen mutatja be a különböző iparágakat. Esteli 7 órakor a helyszínen alkalmi lap fog megjelenni, mely a népnepnek már lefolyt részleteiről híven referál s egyuttal a további látványokat közölni fogja, illetőleg utmutatással fog szolgálni a közönségnek. Lesz ezenkívül nagy díjkuézás, céllövés, vaspáripa-verseny, amerikai karikadobálás, táncmulás, színielőadás, léggömbfelbocsátás, tombola, ingyen fényképezés s végül nagyszerű tűzijáték. Egy jósló remete is álland a közönség szolgálatára, aki egyidejűleg alkalmi felirattal ellátott cserépkantákat fog mérsékelt áron a közönség rendelkezésére bocsátani. Mint láthatjuk, a rendező bizottság mindent elkövet, hogy a Baross-népnep minél fényesebben sikerüljön s hogy necsak anyagi, de szép erkölcsi sikert is mutathasson fel. K. B.

(Az Andrássy-alapítványi díjak) kiadása ügyében megjelent, s a lapunk mai számának Hivatalos Résszében olvasható pályázatra e helyütt is felhívjuk a vármegye idegenajku vidékein működő tanítók, tanító- és óvónók figyelmét.

(A sztrokai óvóiskola) leégéséről lapunk mult számában írtunk. Most arról értesít tudósítónk, hogy az óvóiskola tűzkár ellen biztosítva volt s hamarosan fel is fog épülni. De nem ezért, hanem másért hozakodik elő megint evel az ügygyel tudósítónk. Nevezetesen írja, hogy a magyar nyelvét és népnevelést terjesztő egyesület sztrokai köre, Degro Péter r. k. plebános elnökelete alatt, f. hó 21-én gyűlt össze tanácskozásra; mely alkalommal Degro Péter, mint óvóiskolai felügyelő, előterjesztvén, hogy a Szent Ferenc rendű klastrom tulajdonát képező óvóiskola épületével berbevetett kis udvar a gyermekeknek játszótérül nem elegendő, indítványozta, kéretnék föl a Szent Ferenc-rend tartományi feje, hogy a nemcs és szent célra való tekintettel az óvóiskola udvarát a klastrom kertjéből átengedendő, legalább 20 □ ölnyi területtel megbőviteni kegyeskedjék. Arra a tanácskozáson jelenvolt gvárdián, Jablonszky Kornél, teljes érzékletlenséggel a kultur-törekvések hazafias értéke iránt, kijelentette, hogy ő ebben a kérdésben csak a rendház anyagi hasznát tarthatja szem előtt és a rend fejét informálni is fogja, hogy az óvó-iskola udvarának megnagyobbításába csak az évi bérösszeg felemelésének kikötésével egyez zék belé. A kör méltó indignálódással fogadta a gvárdiánnak ezt a merkantil szellemű kijelentését s elhatározta, hogy a jó hazafiságáról ösmert rendfőt, fndó Bodnár Márkot, a jegyzőkönyv megküldésével folyamodásban kéri meg az említett kert-résznek kegyes átengedése iránt. T. Jablonszky gárgyiának előadott magatartása általános megbotránkozást szült.

(Tanügyi értesítés.) A roznjóy ágot. hitv. evang. kerületi felső leányiskola, mint eddig volt, a jövő iskolai évben is, internátussal lesz egybekötvé. A bennlakó növendékek 18 ft havi fizetésért, magán házaknál pedig még jutányosabban, teljes ellátásban részesülnek. A kötelezett tanítványok kívül, csekély díjazásért, a francia nyelvben és zongorázásban is kitűnő mesterek

vezetése mellett részesülhetnek a kellő oktatásban. Az internátussal összekötött intézetben lakik az igazgató, egy segédtanító és a kézimunkatanító. A növendékek tehát a legnagyobb gondozás és felügyelet alatt vannak s egy percig sincsenek magukra hagyva. Maga az intézet egészséges helyen fekszik száraz és világos haló, ebédlő, dolgozó és tanuló szobákkal bir. A szünidő alatt munkaterem is épült. A tágas udvar télen jégpálya, nyáron játszótér gyanánt szolgál, pihenő órákat pedig a növendékek az intézet tözsomszédságába eső kertben tölik, hol kertészkedéssel, virágápolással foglalkoznak. Tanerőkkel úgy el van látva az intézet, hogy e tekintetben nem hagy semmi kívánni valót hátra. Polgári iskolára képesített jeles tanítónők és főgimnáziumi tanárok oktatják a növendékeket az egyes tantárgyakban; A francia nyelv tanítása kiváló tanerő kezében van. Beiratások a jövő 1892/93 iskolai évre szeptember hó első három napján történnek. Az előadás 5-én kezdődik. Egyéb felvilágosítás céljából történő megkeresések vagy az intézet felügyelőségéhez vagy igazgatóságához Rozsnjóyra, Gömör-vármegye, intézendők.

(Hirtelen halál.) Spak Ilric, galicziai származású paraszt, ki keperé rándult le hozzánk, f. hó 24-én reggel a v suti állomásnál hirtelen meghalt. Sokan, kik az esetnek tanúi voltak, vagy tudtak róla, egyszerre kolerát gondoltak ki halála okául s efféle rémes hírek terjesztettek a városban, de az orvosrendőri boncolás megállapította, hogy a szegény lengyel, kit immár a magyar föld takar, napok óta tartott és elhanyagolt bélgyulladásban halt meg.

(Névváltoztatás.) A kir. belügyminister megengedte, hogy Klein Ernő s.-a.-ujhelyi lakos vezetéknévét Kovács-ra átváltoztathassa.

(Keresetetik) azonnali bérbevételre Zemplén, vagy a szomszédos vármegyékben egy 100—150 holdas földbirtok urilakkal és gazdasági épületekkel. — Cim a kiadóhivatalban.

(Egy jó házból) való fiu tanulói minőségben felvétetik Rein István cukrászdájában.

Irodalom.

Mareczi Henrik nagy történelmi műve: *A legújabb kor története* van előttünk. Már mikor az első füzeteket kaptuk a nagyszabású munkából, akkor is megirtuk, hogy oly könyvvel szaporodik irodalmunk, melyre a külföld bármely országa is büszke, sőt irigyünk lehetne. Más nemzetek történetírói is sokat foglalkoznak a multtal és ezersféle változatban tárlják fel az ó- és középkor eseményeit; de az újkor történelme jobbara már csak az elfogult nemzeti hituság megtestülése, a mikor az, természetesen, megszűnik számbavehető történelmi munka lenni. A legújabb korról meg épenességel nincs sehosemoly munka, mely a semleges álláspontot elfoglaló kritikus igazságszeretettel mutatna rá azokra az időkre és eseményekre, melyek bár a multak következezei, a mai államalakulásokra döntő befolyással bírtak. — Az előttünk lévő nagyszabású munka írja erre a nehéz és kényes feladatra vállalkozik. Dícséretére legyen mondvá, hogy oldta meg feladatát, mint a hogy azt a II. József császár és kora írójától vártuk. Nehéz volt a munkája, mert korunk tartalmas történetéből szakavatott átnézettel kellett azokat az eseményeket és változásokat csoportosítani, melyek az emberiség és az egyes államok mai állapotának megteremtésére a legnagyobb, sőt döntő befolyással bírtak. — Hiszen a jelen korban láttuk megtörténni azt, a mire egy évszázaddal azelőtt gondolni sem mert senki. A származás megszünt előjog lenni, a műveltség a maradás, az ódságiság fölé kerekedett. A nemességet a kutyabőrök sutra lehetett dőbni és a 77 őst számító arisztokratának remegnie kellett, hogy a minden korlátokat leromboló nép a vérpadra ne hurcolja. — A legújabb kor története nyújtja hí képét annak, mint nótte ki magát 1793-ból 1848, mint keletkezett az a mai napig eltartó forradalom, mely nélkül a mai liberalizmus csak festett bálvány lenne. A nemzeti öntudat mind jobban kidomborodik és egységre, függetlenségre törekednek a népek. Megszűnik az olesz, a német egység, keletkezik a tiszteletet parancsoló független Magyarország, ma már irigyei vannak, míg azelőtt csak kiaknázói akadtak. Az újabb kor történetében ismerkedünk meg az újabb honalapító nemzedékekkel, Széchenyi-vel, Kossuth-tal, Deák-kal, bennük és általuk emelkedtünk oda, hogy ma modern ország vagyunk és hogy viszonyaink rendezvők mindenféle, még ott is, a hol a kréta körül mindig hibát szerettek keresni. — Ezzel vázoltuk nagyjában azt, a mit Mareczi munkája felölel. Vázlatunk az érdem feltélen elismerése. Csak még azt tesszük hozzá, hogy a könyvnek minden része vonzó, zamatos irályu és méltán sorakozik a legkiválóbb történetesek munkáihoz. — Hogy a kiállításról is mondjunk valamit, hát elég annyit megjegyeztünk, hogy Révai testvérek a tartalomhoz méltó külsőt adtak a könyvnek, mely disze, ékessége lesz könyvtárainknak és a kifogyhatatlan élvezet forrása mindazok számára kik a hasznost a kellemessel egyesíteni tudják és akarják. A diszes és 962 lapra terjedő mű ára, füve 7 ft, diszkötésben 8 ft 50 kr.

Nines egyetlen szépirodalmi lap sem a mely annyi előnyt nyújtana olvasóinak, mint a »Képes Családi Lapok« a mely, eltekintve attól, hogy a legjelesebb íróktól hoz minden számban érdekesnél érdekesebb olvasmányokat, divatképpel van ellátva, mely teljesen nélkülözhetővé teszi a divatlapokat, ezenkívül oly regény melléklete van, mely ritkítja párját, s az előfizetők rövid idő alatt, egész regény könyvtár gyűjt-hetnek össze e lap útján. A »Képes Családi Lapok« most kiadott 30-ik száma következő érdekes tartalommal jelent meg. »Egy doboz levélpapir« Szécsy Dezsőtől. »Karcépek. Tábori Roberttől. »Székfü« Faludy Miksa érdekes csevegése. »Carmen Szilva« Kutaytató című mesei. »A turista« Palotay Ákostól. »A gyermekek ápolása« Firnyó dr.-tól. »Gyémánt és Csillám« K. Benitzky Irmatól. A verseket e számban Acs Ferenc és a költők egyik legkedveltebbike, ki oly ritkán pengeti szivhez szóló kobzát: Erődy Dániel írta. A »Képes Családi Lapok«-at, mely dus tartalma miatt még gyönyörű illusztrációkat is ad, részünkről a legmelegebben ajánljuk. Ára: egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr. Az előfizetést a lap kiadóhivatalába: Budapest, V. ker. Nagykorona utca, 20. szám alá küldendők.

Egyesületi élet.

Annak a három, valóban szánalomra méltó kis árvának ellátására, kik jó édes anyjuk elvesztése után hajléktalanokká válva, éhségtől s nyomortól elcsigázva a jószívű emberek könyörületére szorultak, — a Dókus Gyula vármegyei főjegyző által kibocsátott iven begyűlt 25 ft 25 kr, mely összeg az árvák tartásával megbízott Nemessányi Anna k. a. kezéhez atadatott. — Ugyanezen elhagyatott árvagyermek soralmas sorsának látásá megthotta három kedves leánykának, u. m. Füzzy Ilonka, Nagy Margitka és Ilonkának jó sziveiket is. Kedves kis barátóink körében sorsjátékot rendezvén, e napokban 7 — hét forintot adtak át az emberszeretet oltalmába fogadott három kis árvagyermek gyámolítójának. — Az árvák istene áldja meg őket jószágukért!

Nyilvános nyugtázás.

XXVII. kimutatás.

A főgimnázium építkezési költségeinek fedezésére közelebb a következő befizetések eszközöltettek: Scholtz József 10 ft, Lángh Nándor 10 ft, s.-a. ujhelyi népbank 64 ft 68 kr, Danyicsko István 5 ft, Koleszár Mihály 3 ft, Repászky Istvánné 2 ft, s.-a. ujhelyi takarékpénztár 166 ft 66 kr, Dókus Mihály 16 ft, Bettelheim Márton 12 ft, Szepessy Arnold dr. 15 ft, Kollár János 3 ft, Tóth András (kovács) 5 ft, Kellner József 35 ft, Kincsessy Péter 30 ft, Kristof Károly 12 ft, Platz Károly 5 ft. Összesen: 394 ft 34 kr. Az I—XXVII. kimutatás főösszege: 7647 ft 80 kr.

A kegyes adományozók fogadják hálás köszönetünket.

S.-A.-Ujhely, 1892. július 22-én.

Pataky Miklós,
v. jegyző.

Ujfalussy Endre,
főbíró.

HUMOR.

Névnapi ajándék.

Annuskától a minap
Megkérdeztem szépen:
Névnapijára, hogy mit adjon
Néki a jó Isten?

A kis szende hamiskásan
Szemem közé nézett:
»Legjobb lenne, hogy ha adni:
Egy — ostoba férjet!«

Metzner Antal.

Nevető feje

A halottkém, ugy jött rá, hogy
Igaz a halála:
Félóraig kínálgatta
Borral, — mind hiába!

— s.

HIVATALOS RÉSZ.

14107. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

Hogy az Oroszországban fellépett ázsiai cholera tárgyában a nmgu belügyminister ur áltl kiadott körrendelet kéllőképp köztudomásra jusson s azt a végrehajtására és ellenőrzésére hivatott közegeknek haladék nélkül kézbesítthesse, ide / mellékelve küldöm annak másolatát a kellő mennyiségben, azon hozzáadással, hogy a rendeletben foglalt egyes pontok végrehajtására vonatkozó részletes utasításomat irásban veendi. Ugyanezen alkalommal hasonló célból kinyomva küldöm a nmgu belügyminister urnak a köztisztaság megőrzésére vonatkozó körrendeletét, melynek másolatát a végrehajtásra vonatkozó utasítással együtt tőlem már e hó 17-ikén 12780. sz. a. megkaptam.

A körrendeleteket itt is közhírré teszem. Sátoralja-Ujhely, 1892. július hó 24-én.

Matolai Etele, alispán.

53061. sz.

Magyar királyi belügyminister,

Körrendelet.

valamennyi törvényhatóságnak.

Másolat.

Az orosz birodalom egyes részeiben, jelesül Bakuban, Tiflisben és Astrahanban az ázsiai cholera hevesebb mérvben fellépvén, noha a veszély eme járványlepte vidékek távolsága miatt ma még házánk területét közelről nem is fenyegeti, mindazonáltal óvatossági és elővigyázati szempontból szükséges, hogy eleve megtettessenek mindazon óvintézkedések, a melyek a behurcolás veszélyének lehető meggátlására alkalmasoknak mutatkoznak. Ennélfogva azokon kívül, a miket az általános köztisztaság fenntartása tárgyában folyó évi július hó 1-én 50.092. sz. a. kibocsátott körrendeletben felsoroltam, folytatólag és azokkal kapcsolatosan még a következőket rendelem el. Mindazon utasok, akik egyenest Oroszország keleti vagy északkeleti részéből érkeznek, ama helyeken, a hol megszállnak és pedig nem egyedül a szál-

lókban, pensionokban, korcsmárosok és iparosok szállóhelyein stb., hanem magánházakban is, a hol megszálló helyet nyerne és tartózkodással bírnak, *legalább is 5 napig orvosi felügyelet alatt tartassanak*, hogy ez által a netán felmerülhetők kolera betegülésnek első tünetei is megfigyelhetőek legyenek. Az illetők tehát egészségi állapotukra nézve gondos figyelemmel kísérendők s gyanus körtünetek felmerülte esetén a megfelelő gyógyeljárás foganatosítandó, holmijuk pedig a szükség szerint, szabályszerű fertőtlenítés tárgyává teendő. A megfigyelés végrehajtása oly módozat mellett történjék, a hogy az a Franciaországban felmerült kolera alkalmából az 1884. évi november 16-án 62.832. sz. a. e. helyről kibocsátott körrendeletben annak idején megszabott.

Önként értetik, miszerint a hatóságok részéről a főfigyelem a lakosság egészségügyi állapotának folytonos szemmel tartására fordítandó, s e végből a mint a nálunk honos hányászekelésnek (kolera nostras) első esetei felmerülnek, azokról hozzám a fennálló korábbi szabályok értelmében haladéktalanul jelentés teendő. Egyszersmind gondoskodás történjék arra nézve, miszerint a betegek késedelem nélkül orvosi segélyben és kellő ápolásban részesüljenek. Ennek elérésére viszont gondoskodni kell arról is, hogy az orvosi személynzetben sehol hiány ne legyen, s e végből sürgősen felhívom a törvényhatóságokat, miszerint köveszenek el minden lehető, hogy az üresedésben levő községi-, kör- és járásorvosi állások a lehető legrövidebb idő alatt betöltsenek, nehogy a lakosság a bekövetkező veszedelem idején orvosi segély és gyamolítás nélkül maradjon.

Gondoskodjanak továbbá a törvényhatóságok arról is, hogy a fertőtlenítő szer készletének beszerzése sehol akadályokba ne ütközzék, s hogy az a kívánt mennyiségben mindenkor biztosan kapható legyen. E tekintetben a törvényhatóságok azokhoz tartás magukat, a mik a fertőtlenítő anyag beszerzése tárgyában az 1884. évi augusztus 1-én 42.389. szám alatt kelt körrendeletben azon időbeli elődöm által előírtak és utbaigazításul megjelöltettek.

A kolera elleni óvintézkedésekre vonatkozó szabályok egyik legfőbb s legfontosabb részét képezi az, miszerint oly községek, melyekben elkülöníthető kórházi helyiségek nem léteznek, alkalmas egyéb helyiségeknek kórszobákká való átalakítására köteleztessenek, melyekben a koleras betegek, különösen az első betegülési esetekben, a lehetőség szerint elkülöníthetők és ápolhatók legyenek.

Azonkívül mindama községek, melyekben vasúti állomás létezik és a hol orvos is van megtelepedve, kötelesek azon utasokat ápolás céljából tölvenni, kik a vaspályán, utazásuk közben kolera csnek s így tovább nem szállíthatók. Utasítom tehát a törvényhatóságokat, hogy e tekintetben az 1884. évi július hó 15-én 38.402. sz. a. kibocsátott itteni körrendelet utasításait kövessék s az ott megjelölt rendelkezéseket mielőbb foganatosítsák, nehogy a veszély közeledtekor, sőt beálltaival, tájékozatlanság, vagy céltelvestett intézkedés folytán a baj csak fokozódjék.

Miután járványos időben, különösen pedig kolera felmerültekor a jégre nagy szükség van, ennél fogva meghagyom, hogy ott, a hol a község jégkészlettel rendelkezik, annak a szükség eseteire való fentartására a legnagyobb figyelem és kellő gond fordítassék.

A jó és elegendő mennyiségű ivóvizről való gondoskodás említve volt már ugyanez év július 1-én 50.092. sz. a. kibocsátott körrendeletben is, de miután a jó és bőséges ivóvíz minden időben, leginkább pedig járvány uralgásakor elsőrendű közegészségi feltételt képez; jónak látom ezuttal újabb hangsúlyozni a törvényhatóságok előtt, miszerint minden kitelhető módon hassanak oda, hogy az ezen ügyben az 1884. évi július 11-én 40.182. sz. a. kibocsátott itteni körrendeletnek intézkedése a legteljesebb mérvben annál inkább foganatosíttassék, mert ezen intézkedés a fenyegető kolera veszélyével szemben ez időleg fokozott jelentőséggel bír.

Mint hogy előzetes és idejekorán való gondoskodás tárgyát kell képeznie annak is, hogy azon nem remélt esetben, ha a kolera az ország területén fellépne, elégséges orvosi segély fölött lehessen rendelkezni, felhívom a törvényhatóságokat, hogy az alantas hatóságok, illetőleg a területükön levő orvosi egyesületek úján tudomást szerezzenek azon orvosokról, kik hajlandók lennének szükség esetén mint koleraorvosok alkalmaztatást vállalni. Ezen orvosokról a törvényhatóságok nyilvántartást vezessenek, neveiket pedig hozzám jelentsék be.

Utasítom még a törvényhatóságokat, hogy tisztí főorvosuknak kötelességükké tegyék, hogy ezek törvényhatóságuk egész területét személyes felelősség terhe alatt utazzák be és győződjenek meg a tett intézkedéseknek miként történt végrehajtásáról; egyuttal pedig a meg szükséges intézkedéseket kezdeményezzék s az észlelt hiányok megjelölése mellett a helyzetről hí és kimerítő jelentést tegyenek saját közigazgatási hatóságuknak, sőt szükség esetén a főispánnak is.

Amidőn a törvényhatóságokat mindezekről értesitem, elvárom, hogy saját hatáskörükben haladéktalanul erélyesen és kellő szabatossággal intézkedjenek és mindazon óvintézkedéseket, amelyek a árványok felmerültének megállítására, vagy azok erejének megtörésére mindenkor szükségesek, a leghatályosabban foganatosítsák s az ellenőrzést a lehető legnagyobb szigorral teljesítsék.

A tett intézkedések eredményéről a törvényhatóságoknak kimerítő jelentését az ez évi augusztus hó 15-ig okvetlen elvárom és fentartom magamnak, hogy ezen rendelet mikénti foganatosításáról akár valamelyik közegészségi felügyelőnek, akár más megbízottamnak kiküldése által meggyőződést szerezsek.

Budapest, 1892. évi július hó 15-én.

Gróf Szapáry.

50092. sz.

Magyar királyi belügyminister.

Körrendelet.

valamennyi törvényhatóságnak.

Másolat.

Habár eléggé ismert előttem a törvényhatóságoknak a közegészségügy iránti meleg érdeklődése, valamint az annak fentartására irányuló buzgó törekvése és közrehatása, és ebből folyólag noha meg vagyok győződve arról, hogy a törvényhatóságok az általános köztisztaság megőrzésére célzó szabályok, rendeletek szigorú foganatosítására mindenkor éber figyelmet és gondot fordítanak: mindazonáltal tekintettel a közegészségügynek rendkívül nagy horderejére és kiváló fontosságára, ugyszintén arra, hogy a közegészségügy fentartása leginkább az által érhető el, ha az alább felsorolt óvintézkedések és elővigyázati eljárások lelkiismeretes pontossággal és teljes szigorral keresztülvitettek, valamint más években, ugy ezuttal is, a melegebb évszak beállta alkalmából czélszerűnek tartom, hogy a törvényhatóságokat az 1890. évi 42341. ugyszintén az 1889. évi 50361. számok alatt hasonló indokból kibocsátott határozmányaira figyelmeztessem, illetőleg ezen határozmányokat újból emlékeztetőbe hozzam. Felhívom tehát a törvényhatóságokat, hogy a levegőnek és talajnak minden fertőzéstől való megóvása, a jó és kellő mennyiségű ivóvíz nyerése, a kutak kitisztítása a táp és élelmiszerek, élvezeti cikkek felett az egészségrendőri felügyelet szigorú gyakoroltatása, a vágóhidak, vendéglők, korcsmák, középületek s azok udvarainak állandó tisztán tartása, a szemétnak és hulladékoknak gondos kihordása s a bomlasztó anyagokkal befertőzött helyeken naponta kielégítő fertőtlenítés iránt erélyesen intézkedjék s intézkedésének hatályos foganatosítását a legnagyobb pontossággal ellenőrizze egyszersmind, miután az egészség megőrzésének; egyik legfőbb feltételét a jó üde levegő képezi, szorgosan hasson a törvényhatóság oda, hogy a lakószobák, minden zsufolástól menten, lehetőleg gyakran szellőztessenek s állandóan tisztán tartassanak. Különösen pedig gondoskodjék a törvényhatóság arról, hogy a mint azt már 1891. évi 34983. szám alatt kelt körrendeletben is meghagytam, a falusi lakosság lakó szobájának falait gyakrabban alaposan bemeszelje, a szobaföldjét pedig időnkint felassa és a felassott helyet ne az udvarról, amely igen gyakran szintén szennyezve van, hanem inkább távolabbi helyről, főleg a mezőről hozott tiszta földdel, homokkal, vagy agyaggal kitöltse. Budapest, 1892. évi július hó 1-én gróf Szapáry s. k.

130 sz. *Zemplénumgyei magyarosító egyesülettől.*

Pályázat.

A magyarnyelvet és népnevelést Zemplénumgyében terjesztő egyesület pályázatot nyit két (2) 100—100 frtos és négy (4) 50—50 frtos alapítványi díjra.

Ezen az országos magyar iskola egyesület által adományozott gróf Andrássy alapítványra pályázhat mindazon Zemplénumgyei tanító, tanítónő és ovónő, ki nem magyar ajku községben a magyarnyelvnek növendékei által való elsajátításában s általában a magyarnyelvnek s ezzel kapcsolatban a magyar államnevelés terjesztésében sikert tud felmutatni.

Az ezen körülmény valódiságát igazoló okmánnyal felszerelt kérvények *f. é. Aug. hó 31-ig* a magyarnyelvet és népnevelést Zemplénumgyében terjesztő egyesület alulírott elnökséghez nyújtandó be.

A fent kitétt határidőig beérkezett kérvények az egyesület választmánya részéről kiküldött bizottság által fognak átvizsgáltatni s ezen bizottság javaslata alapján fog a jutalom az erdeemeseknek odaitéltetni.

Az aug. hó 31-ike után beérkezett folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

S.-A.-Ujhely, 1892. júl. hó 23-án

Kublnyi Mihály,
titkár.

Prámer Alajos,
1. alelnök.

3060. ki. 1892. S.-A.-Ujhely város előljárásgától.

Felhívás.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. ministerium f. évi 33029. sz. felhívása szerint a törvényhatóságok, községek, egyesületek és szövetkezetek által közérdekű célokra létesítendő amerikai szőlővesszőket szaporító anyatelepek első berendezéséhez szükséges szőlővesszőket a rendelkezésére álló vesszőkészlet és az országszerte kielégítendő igények mérvéhez képest a folyó év őszén és illetőleg a jövő tavaszon is díjtalanul hajlandó kiszolgáltatni, ha folyamodók annak kötelező nyilatkozása mellett, hogy a telep berendezésére és kezelésére vonatkozó az előljárásgnál megtekinthető feltételeknek magokat alávetik és azoknak pontosan eleget tesznek, amerikai szőlővesszők elnyerhetése iránti kérvényüket idejekorán (folyó évi augusztus hó 8-ik napjáig) benyújtják.

Amennyiben S.-A.-Ujhelyben ily szőlő szaporító anyatelep létesítése kívánatosnak látszik, felhivatnak a szőlőbirtokosok, miszerint a célból egyesület vagy szövetkezet megalakulása tekintetéből folyó évi augusztus hó 7-ik napján d. u. 3 órákor a városháza tanácstermében megtartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

S.-A.-Ujhely, 1892. július 24-én.
Rakmányi János, Ujfalu Endre,
v. jegyző. v. főbíró.

240. sz. jkvi. 92. S.-A.-Ujhely város előljárásgától.

Hirdetmény

Az Oroszországban fellépett kolera járvány folytán közegészségi tekintetből, megelőző óvintézkedésként, felhivatik a közönség, miszerint udvaraikban összegyülemelő trágyát, szemetet s egyéb rothadó s ennél fogva a közegészségre ártalmas anyagokat és árnyéskék ürülékeit f. évi aug. hó 20-ik napjáig oly bizonyosan hordassák ki, hogy különben az utóvizsgálat folytán feldeírtendő mulasztása esetében, az 1879. évi XL. t. c. 125. §-a értelmében 100 frtig terjedhető pénzbírsággal fognak sújtatni.

S.-A.-Ujhelyben, 1892. július 29-én.

Rakmányi János, Ujfalu Endre,
v. jegyző. v. főbíró.

319/92. ebadó. sz. *Zemplénumgyei alispánjától.*

Valamennyi községi bírónak a vármegye területén.

A vármegye területén kiosztott kutyabárcaik közül S.-A.-Ujhelyben a 269 sorszámú bárca, Abara községben a 9680 sorszámú bárca, végre Tokaj nagyközségben az 1786, 1860, 1953, 1825, 1824 és 1937 sorszámú bárca az illető kutyák nyakáról elveszett s kellő bejelentés után a számvédelem által új bárcákkal, melyek más sorszámmal bírnak, pótolttak.

Az elveszett bárcák ezennel érvénytelennek nyilváníttatnak.

Felhívom a községi bírónak, hogy ha a fent elősorolt bárcák valamelyikét használatban lévőnek találják, azt az illető ebtulajdonostól kobozzák el s az esetről a büntető határozatok alkalmazása végett a járási főszolgabírónak azonnal jelentést tegyenek.

S.-A.-Ujhely, 1892. évi július hó 29-én.

Matolai Etelé, alispán.

240/jk. 92. sz. *S.-A.-Ujhely város előljárásgától.*

Felhívás S.-A.-Ujhely város közönségéhez!

A nyári meleg hónapok legalkalmasabbak lévén mindenféle járványos betegségek fejlesztésére, tehát egyrészt ezért, másrészt pedig, bár városunkban ez időszere semmiféle járványos betegségre nem uralkodik, az Oroszországban dühöngő kolera-járvány tovább terjedésének meggátolásáért S.-A.-Ujhely város képviselőtestülete indítatva érezte magát a legszélesebb körű óvintézkedések megtételére; felhíván a város közönségét, hogy az alábbi — a város lakossága érdekében fekvő óvintézkedéseket a legpontosabban betartani igyekezzék.

Különös gond fordítandó az udvarok és lakások tisztántartására, mert az azokban összegyült szemet, trágya és bomlásnak indult szerves anyagok, minden járványok csiráját képezik.

Az árnyékszékében felhalmozott ürülék, mely büze által a levegőt fertőzi, a legrövidebb idő alatt kitisztítandó és kétszer hetenkint $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{4}$ kiló kénsavas vas (vasgálic) 3—4 liter vízre az árnyékszékbe beöntendő. Az árnyékszék és folyosók ablakaiba kis tányérok naponta két kanálnyi klórmész teendő kevés vízzel megnedvesítve; vizeldék a fentjelzett vasoldattal naponta leöntendők, vendéglők, sörházak, szállodák és korcsmákban a fent előírt eljárás naponta eszközözendő.

Miután a tapasztalatok bizonyítják, hogy a ros ivóvíz, mely különben is káros az egészségre; járványok esetén egyik főközoja a járványra való hajlamnak; és kimutatható, hogy egyes szerves anyagokkal fertőzött kutak vizét élvező közönség, mely a legkülönbözőbb viszonyok közt él, néha egyszerre támadtatik meg járványos betegség ál-

tel, a legnagyobb gond fordítandó az ivóvíz tisztaságára; és e célból minden kút kitisztítandó.

Járvány elleni legbiztosabb óvszernek tekinthető a rendes mértékletes életmód; óvakodnunk kell a gyomorrontástól, meghűléstől; éretlen gyümölcs és szeszes italok túlságos élvezetétől.

Tekintve azt, hogy intézkedésünk egyedüli célja városunk egészségi állapotának javítása; és az egyes polgárok egészségének megóvása; a város minden egyes lakójának érdekében áll; és kötelessége, a hatóság és az egészségügyi bizottságot ezt célzó működésében a leghatározottabban támogatni.

Miután a hatósági közegek egy magukban a szigorú ellenőrzés végzésére nem elegendők, a város előjárásága, minden egyes utca lakói közül felkért egy nehányat, hogy a hatóságnak segédkezet nyújtva, saját körükben, minden a tisztaságra célzó intézkedés foganatosítását ellenőrizték a netalán talált hiányokra az illetőket figyelmeztették; felkérjük tehát a város közönségét, hogy minden, a hatóság részéről elrendelt intézkedést a legpontosabban foganatosítani, és az ellenőrzésre felkért közegek figyelmeztetéseinek magát alávetni sziveskedjék.

S. A.-Ujhely, 1892. július 27.

Pataky Miklós,
v. jegyző.

Uffalussy Endre,
v. főbíró.

1286. sz. Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelősége.
Értesítés.

Értesitem a zemplén vármegyei t. c. iskolai előjárásokat és a tanító urakat, hogy a nméltóságú vallás- és közokt. m. kir. ministerium által engedélyezett Gönczy féle ábécés, úgyszintén a Kiss-Mayer-féle VI-ik osztály számára írt magyarok története ujonnan átdolgoztatott; továbbá az V-ik osztály számára egy egészen új s a célnak megfelelő tankönyv íratott, melyeket is a t. iskolai előjáróság és tanító urak figyelmébe melegen ajánlok.

S. A.-Ujhely, 1892. július hó 28-án.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

12655. sz. Zemplén-vármegye alispánjától.
Köztudomásul.

Köztudomás végett közhírré tétetik, hogy az ungvári bába tanintézet igazgatóságának f. évi 31. szám alatt kelt átíratával áttett oklevelek szerint: Proczó Mihályné sz. Pirnyik Anna nátafalvai, öz. Hanuscik Jánosné szül. Rigác Anna Mária butkai, Butka Pálné sz. Dzema Ilona sámogyi, öz. Kocsis Györgyné sz. Mazura Anna pazdicsi, Egreczki Jánosné sz. Köteles Magdolna tokaji, öz. Ivánó Györgyné sz. Marinyák Mária kolcsosszumezői, öz. Bancek Hrabcsák Jánosné sz. Petro Erzsébet rákóczi lakos, a bábatanfolyamot sikerrel elvégezte.

S. A.-Ujhely, 1892. július 17.

Matolai Etele, alispán.

12918. sz./92. Zemplén-vármegye alispánjától.
A járási 10 főszolgabíróknak.

Körzés végett tudatom tekintetes főszolgabíró urral, hogy Kesztenbaum Ignác k.-czigándi lakos kárára egy öt éves tiszta fehér szőrű, fennálló szarvú magyar tehén f. év július hó 2-án a községi csordából eltévedt.

S. A.-Ujhely, 1892. július 17-én.

Matolai Etele, alispán.

2513/892. ki. sz. Zemplén-vármegye számvevőségtől.
Hirdetés árlejtésre.

A vármegye részére az 1893. évre beszerzendő írószerek — továbbá a vármegyei tisztviselők, ör- és tisztihajdúk számára az 1893. évben megkivántató egyenruházati cikkek szállításának biztosítása végett f. é. aug. hó 8-án d. e. 10 órakor a számvevőségnél szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, mely árlejtésre a vállalkozni szándékozótokat avval hívom meg, hogy a szállításra vonatkozó részletes föltételek hivatalomban megtudhatók.

S. A.-Ujhely, 1892. július hó 28. án.

Dongó Gy. Géza
számvevő.

1887/L. 92. sz. A szinrai j. főszolgabírájától.
Körözés.

Folyó évi július hó 15 ik napján Pcsolina község határában egy fehér szőrű fekete foltokkal ellátott kis szarvú körülbelül 2 éves üsző bitangásban találtatott s a község bírja által őrizet alá vétetett.

Körözése elrendeltetik.

Szinán, 1892. évi július hó 21 én

Kossuth Elek, főszolgabíró.

3024/L. 892. sz. A tokaji j. főszolgabírájától.

Körözvény.

Fucks Izrael b. kereszturi lakos f. hó 18-án

egy kis növésű, pej szőrű lovat bitangaságból befogott.

Tokaj, 1892. évi július hó 22-én.

Császár Pál, szolgabíró.

21011. és 22418. II. sz. 892.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Körözvény.

Zemplén vármegye valamennyi községi, illetőleg körjegyzőjének.

Hocsai Péter (Petro János) 41 éves, nős, gyermekes, gk, tavarnai születésű és szilvási lakos — Tamás János k. ujlaki születésű 34 éves, beszél magyarul, ir, olvas, rk. vallású nős gyermekes, napszámos 175 cm. magas erős testalkatú, bünyűgyi költség-térimény kifizetésre kötelezett egyénekk feltalálhatók nem lévén, — felhivatik a cím, hogy a nevezettek hatósága területén nyomozza s felalálásuk esetén erről ide jelentést tegyen.

S. A.-Ujhely, 1892. június 23.

Beeske, kir. pénzügyigazgató.

GAZDASÁGI ÉRTESETŐ.

Rovatvezető: MÁRTON MIHÁLY.

HIVATALOS RÉSZ.

Kivonat

a zemplén-vármegyei gazdasági egyesület választmányának f. évi jul. 17-én S. A.-Ujhelyben tartott ülésén felvett jegyzőkönyvből.

1. Gróf Andrássy Sándor elnök ur röviden üdvözlőlvén a választmány megjelent tagjait, jelenti, hogy a megerősített új alapszabályokat, a mütárgya beszerzésére vonatkozó adatokat s a gépgyáraktól beérkezett ajánlatokat az egyesületi tagok közötti szétosztás végett kinyomatta:

Az elnök urnak ezen előterjesztése jóváhagyólag tudomásul vétetett.

2. Elnök jelenti, hogy gróf Zichy Andor az állattenyésztési bizottság elnökségéről, más iránybani elfoglaltságnál fogva lemondott:

A lemondás tudomásul vétetvén, ez állás betöltése a legközelebbi közgyűlés tárgysorozataiba felvétetni határozatott.

3. Barthos József sztrópokói körelnök központi főszolgabíróvá történt megválasztása folytán ezen állás megüresedvén:

Annak betöltése a jövő közgyűlésre utaltatott.

4. Tutokvics József és Weinberger Sámuel a gazd. egyesület tagjainak sorába való felvétellel jelentkezvén:

Mindketten rendes tagokul felvétettek és arról értesítettni határozattak.

5. Minthogy f. évi június hóban S. A.-Ujhelyben rendezett lókiállítás eredményéről semmiféle jelentés nem érkezett:

Annak betérjesztésére a lóbizottság einöke megkerestetni határozatott.

6. Molnár István főispán ömeltósága, egyesületi tag indítványa, hogy jövőre az egyéves csikók is díjaztassanak.

Elfogadtatott.

7. Elnök a f. évben Homonnán és Varannón rendezendő szarvasmarha-kiállítás tervezetét bemutatván:

Az helyesléleg tudomásul vétetett; s mint-hogy a kéthelyen megtartandó kiállítás díjazására az e célra szolgáló 300 fnyi jutalomdíj kevésnek találtatott, a közgyűlés jóváhagyásának reményében az elnökség felhatalmaztatott, hogy a díjak szaporítása céljából az egyesület pénztárát 100 ftig igénybe vehesse.

A kiállítás Homonnán szept. 6-án Varannón pedig szept. 7-én d. e. 11 órakor fog megtartatni.

A bíráló bizottság tagjaiul: Molnár Béla, Kun Frigyes, gr. Andrássy Sándor, Valadar Emil, Malonyay Ferenc, Hrehus Gyula, Haraszthy Miklós, Lehóczky Endre, br. Balassa István, Tutokvics József választattak meg.

8. Biharmegye gazdasági egyesületének körirata egy lóvásár rendezése tárgyában:

Hirdettetni határozatott.

9. Az országos gazdasági egyesületnek átirata a marhasó árának leszállítása tárgyában.

Tudomásul vétetett.

10. B. Kisfalud községnék kérvénye, melyben a gazdasági egyesületől nyert tenyész-bikáért járó 20 ftnak elengedését kéri.

Nem teljesíthetőnek találtatott, s annak megfizetésére felhivatni határozatott.

11. A nméltóságú m. kir. földmivelésügyi ministernek az amerikai szőlőveszszók ingyen kiosztására s azok szaporítására berendezett telepekre, úgy az európai szőlőfajok veszszói bejelentésre vonatkozó leiratai:

A vármegyei közigazgatási bizottsághoz át-tétetni határozattak.

12. Borcsik Gyula homonnai állatorvosnak a tenyész-apaállatok vizsgálatáért 1891 és 1892. évre járó illeték:

A gazd. egyesület pénztárából kiutalványoztatni határozatott.

13. Szerviczky Odónés Kun Frigyes küldött-ségi tagok jelentése, valamint az egyesületi ügyésznek jelentése a bika-alap, alapítványi betétek s egyéb, multidókról szóló számadások tárgyában felolvastatván:

A betérjesztett jelentések tudomásul vétettek és ezen ügynek végleges elejtése kimondatott.

A jövőre nézve pedig a számadások vezetése a gazd. egyesület pénztárta kezelő s.-a. ujhelyi takarékpénztár felkéretni határozatott.

14. A jegyzőkönyvi hitelesítésére elnök ömeltósága és Kun Frigyes kérettek fel.

Felhívás!

a szarvasmarha-tenyésztő gazdaközönséghez.

A zemplénvármegyei gazdasági egyesület a szarvasmarha-tenyésztő gazdaközönség buzdítása és ezáltal az állattenyésztés emelése céljából Homonnán folyó évi szeptember hó 6-án és Varannón ugyanazon hó 7-én d. e. 11 órakor díjazással egybekötött szarvasmarha-kiállítást rendez.

Ezen kiállításban részt vehet minden zemplénmegyei szarvasmarha-tulajdonos, úgy a saját nevelésű, mint vétel útján szerzett szarvasmarhával.

A nagy- és középirtokosok által kiállítandó állatok csak disz-oklevelet nyerhetnek és csak azon esetben, ha azok minden tekintetben kifogástalanoknak fognak elismertetni. Bikák is kiállíthatnak, diszoklevelet nyerhetnek, esetleg megvétetnek.

A kisirtokosok: papok, tanítók és földmives gazdak által kiállított állatok pénzbeli jutalmat (díjazást) nyerhetnek akkor is, ha azok csupán viszonylagos beccsel biéoknak tálaltatnak és pedig:

I. A saját nevelésű állatok közül jutalmat nyer:

egy-egy db. tehén: 15, 10 és 5 ftot.

egy-egy db. előhasu: 15, 10 és 5 ftot.

egy-egy drb. két éves üsző: 10, 7 és 4 ftot.

egy-egy db. egy éves üsző: 10, 7 és 4 ftot.

II. A nem saját nevelésű állatok közül jutalmat nyer:

egy-egy db. tehén: 10, 7 és 4 ftot.

egy-egy db. előhasu: 10, 7 és 4 ftot.

egy-egy db. 2 éves üsző: 7, 5 és 3 ftot.

egy-egy db. 1 éves üsző: 7, 5 és 3 ftot.

A mely tehén borjával állíttatik ki, az előnyben fog részesülni.

Kelt Velejtén, 1892. július 18.

elnöki megbízásból:

I-4

Márton Mihály, e. titkár.

35843./II. 92. Földmivelésügyi m. kir. ministerium.

Felhívás.

A földmivelésügyi magyar kir. ministerium országos lötenyészési osztálya részéről ezennel felhivatnak mindazon tenyésztők, kiknek birtokában három és fél évet betöltött, de a nyolcadik évet még meg nem haladt ménló van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak ki-tüntetésével, hogy a ménló mely vármegyében, mely városban községeben vagy pusztán áll, továbbá az eladási árt is az alólírott osztálynál (50 kros bélyeggel ellátott beadványban) legkésőbb f. évi augusztus 20-ig jelentsék be.

Az eladandó ménnek a bejelentések mérve tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvétetni; 165 centiméternél alacsonyabb ménnek, tekintettel a méntelepekben már meglévő anyagra, vásároltatni nem fognak, kivéve ha az egyed kitünő minősége a megszerzést kívánatosá teszi. A megvásárolt ménnek vételára csak 1893. évi január hó első felében fog azon adóhivatalnál utalványoztatni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelölend.

A Királyhágon-tuli megyékből bejelentendő ménnek, úgy mint tavaly is, az erdélyi gazdasági egyesület által folyó évi augusztus 28. 29. és 30-án rendezendő kiállítás alkalmával, tehát csakis Kolozsvárott, és pedig a lókiállítás első napján fognak szemle alá vétetni, a melyre tájékoztatásul a nevezett egyesület részéről közléteendő programm szolgálend.

Budapesten, 1892. évi július 5-én.

I-3 Földmivelésügyi m. kir. ministerium.

A szerkesztő postája.

Sz. K. urnak — *lbi-ubl.* Szives figyelemért köszönet!

M. J. urnak — *Rákóczi.* Besoroztuk.

S. B. urnak — *Sümeg.* Mielőbb sorra kerül.

G. G. urnak — *Helyben.* Folytassa.

H. H. J. urnak — *lbi-redibus* iránya miatt nem használhattuk.

H. J. urnak — *Bánóc.* Az önök személyes ügye az önök kettőjükk. Nekünk abba sem közünk. Intézzék el egymással annak rendje és módja szerint. A beküldött nyilatkozatot egy hétig megőrizzük.

M. M. urnak — *Velejte.* Sziveskedjék, kérem, a kéziratosokat úgy rendezni beküldés előtt, hogy azok kiszedve a maximális rovatterjedelmet meg ne haladják.

A Rákóczi Hhangadó évészeti és ivászati rémszak-közlöny⁶ sikerült bohóságain jóízűeket mosolyogtunk. *Pity!* Palkó szerkesztővel, (a hajdani *Assoulap*-pal) együtt sokáig éljen. Crescat et floreat!

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: ÖZV. BORTH ELEMÉRNÉ

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

Sirkövek újabb tervezése

BURGER ADOLFNÁL
S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
GRANIT, SZIANIT

és homokkő sarkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Jutányos áron készítenek.

Sürgőnycím:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldeték.

A DEBRECZENI KERESKEDELMI AKADEMIA

(e tanintézet 33 év óta áll fenn)

czélja, hogy hazafias szellemben neveljen a magyar közgazdaságnak jó tisztviselőket és oly önálló kereskedőket, kik ugy általános műveltségükkel, mint szakképzettségükkel a kor igényeinek teljes mérvben megfeleljenek.

Záró (érettségi) vizsgálatot tett növendékei élvezik az egyéves önkéntességi jogot, s a szoros értelemben vett kereskedelmi pályán kívül alkalmazást nyerhetnek a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. t. cz. alapján a vasút-, posta-, állami és törvényhatósági pénztári- és kezelési szaknál.

Az új tanév szeptember hó elsején kezdődik; — beiratás és tandíj 68 frt.

Internatus (bennlakás) az igazgató közvetlen felügyelete és személyes vezetése alatt 30 növendék számára; évi teljes ellátás és gondozás díja 350 frt s havi részletekben fizethető; — az idegen nyelvek (német, francia) elsajátításra kiváló gond fordítatik.

Bővebb tájékozással és programmal szívesen szolgál az igazgatóság.

61. szám. 1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek 4136/92. sz. végzésének Pilissy László felperes részére Bernáth Béla alperes ellen 1190 ft tőke s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán nevezett alperestől az 1892. évi május hó 17-én lefoglalt s 1725 ftra becsült ingóságokra a gálszécsi kir. bíróságnak 1133. sz. kiküldő végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak helyszínén, vagyis Kazsu községben alperes lakásán leendő megtartására határidőül 1892. évi augusztus hó 9-ik napjának d. u. 3 órája tüzetik ki, a mikor bíróság lefoglalt lovak, csikók és némi gazdasági eszközök az 1881. évi 50. t. cz. 107. és 108. §§-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívotnak egyttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírott bírói kiküldöttől az 1881. 60. t. cz. III. §-a értelmében, a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Gálszécsen 1892. július 22. napján.

Kovalszky Gyula,
bir. kiküldött.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött cseleji körorvosi állásra pályázatot hirdettek s annak választás utján való betöltésére határidőül a kör székhelyére Cselej községbe f. évi augusztus hó 24-ik napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki.

A körorvos javadalmazása 500 forint évi fizetés és 110 forint fuvar átalányból áll.

Feihivom ennél fogva pályázni óhajtokat, hogy a megkívánt képesítési okmányokkal és 50 kros bélyeggel ellátott pályázati folyamodványukat augusztus 23-ik napjáig ezen szolgabirói hivatalhoz adják be.

Gálszécs, 1892. július 28.

őszolgabíró helyett

Somossy Sándor, szolgabíró.

Kereskedelmi tanintézet Nagyváradon.

A budapesti kereskedelmi akadémiával azonos berendezésű, egyenrangú és jögu kereskedelmi szakiskola. Áll 3 évfolyamból. Végzett anuloka tanintézet igazgatósága által elsőrangú áruüzletekben, pénzbiztosítási forgalmi iparvállalatoknál azonnal elhelyeztetnek s mint könyvelők, levelezők stb. alkalmazást nyernek.

Az 1889. évi védtörvény alapján egyéves önkéntességi jogosultsággal bírnak.

Kiváló tanerők kitünő berendezés, állami felügyelet, biztosítékai a tanintézet sikeres működésének.

Évi értesítővel, prospekttekkel kívánatra készséggel szolgál s megkeresésekre szívesen válaszol.

Nagyvárad, 1892. évi július hóban.

Propperer N. János,
igazgató.

4-10

Vladár Károly

cserépkályhagyára

Miskolczon Fazekas-utca 38. szám

cserépkályhái

a legolcsóbbaktól a legfinomabbakig, elsőrendű tüzmentes agyagjából a legdivatosabb berlini minták szerint készülnek, ugy fa, mint kőszén fűtésre és a legnagyobb tüzelés helytállására berendezve.

Raktáron állanak folyton számtalan fajú kész kályhák választás végett, ugy hogy bármily nagyságu háló, látogató, vendég és más szobák részére szükségelt kályha rögtön elszállítatik és embereim által felállítatik.

Mindennemű felvilágosítással és képes árjegyzékkel készséggel és rögtön szolgálok.

Kiváló tisztelettel
Vladár Károly,
Miskolczon. 1-6

1033. sz./1891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíróság mint tkkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sztompák Ignátz, mint az eperjesi gk. püspök- káptalani javak igazgatója végrehajthatónak, Demcsák szül. Jászó Anna és Jászó Mária végrehajtást szenvedő elleni 156 ft 80 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék és (a varannói kir. bíróság) területén lévő Varannó községben fekvő a varannói 149. sz. tjkvben A I 1-3. sor 111. 112. 113. hr. 160. ó. i. sz. s Demcsák Mihályné szül. Jászó Anna és Molitarsz Istvánné szül. Jászó Mária tulajdonul felvett ingatlanra az árverést 467 ftrban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi augusztus hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor Varannó község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10/0-át, vagyis 46 ft 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvény cikk 42.ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1892. évi május hó 10. napján.

Nádas, kir. aljbíró.

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes tisztelettel tudatni, hogy Margit telepünkön a „Margit“ (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is legújabb rendszerű kezelését újra tökéletesítettük. Gyógyvizünket új czimkével ellátott új alakú, az eddigiéknél erősebb üvegekben, a viznek változatlanul maradását biztosító erős dugaszolással és önkupak-elzárással hozzuk forgalomba, mely újításra szíves figyelmét felhívjuk.

Dr. Karlovsky utóda
a Margit gyógyforrás igazgatósága.

Orvosi bizonyítványok.

1892.

Dr. KORÁNYI FRIGYES,

kir. tanácsos, egyetemi tanár, a budapesti m. kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórodájának igazgatója.

A Margit (Magyar Selters)-gyógyvizet sokszorosan használván, ugy magánygyógykezelésben mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórodán azt jó hatásúnak találtam: a nyákhártyák, főleg a gyomor és légutak nyákhártyáinak hurutos bántalmainál. A használatban levő egyéb vizektől, melyenek a Seltersi, Radeimi, Vichy stb. különbözök e viz csekélyebb szabad szénavsav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, midőn vérzések lehetősége forog fenn vagy a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavdúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. KÉTLY KÁROLY,

egyetemi tanár, a budapesti m. k. tud. egyetem II. belgyógyászati kórodájának igazgatója. A „Margit“ (Magyar Selters)-gyógyforrás vizét, mely a tiszta szikéleges ásványvizek sorába tartozik, részint magánygyógykezelésben, részint a vezetésem alatt álló egyetemi belgyógyászati kórodán, hosszú idő óta használom, s azt a gyomor, belek, húgyhólyag, főleg pedig a légzőszervek hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel alkalmaztam. E viz más hasonló vegyi összetételű vizek közt, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli stb. kisebb szabad szénsav tartalmánál fogva bir előnnyel.

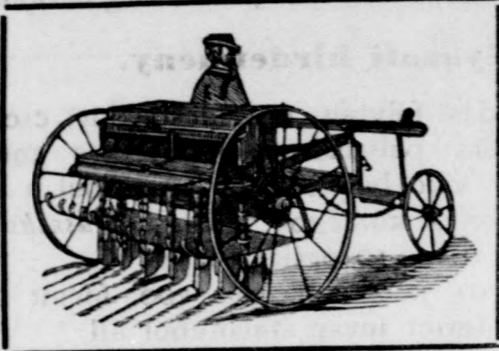
Kizárólagos
fő raktár

ÉDESKUTY L.

ca. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványviz-szállító

Budapesten, Erzsébet tér 8. sz.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

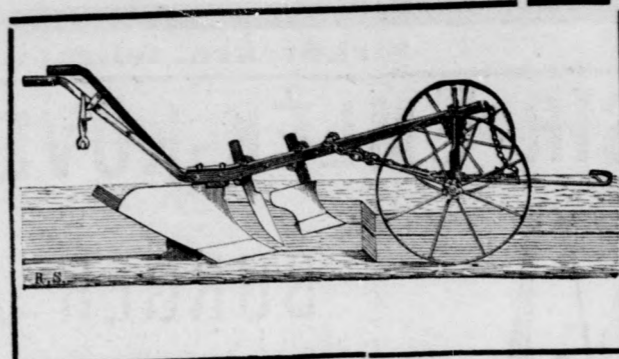

HERCZ ZSIGMOND

gazdasági gépgyára és vasöntődjé

Clayton & Shuttleworth gépgyárosok képviselősege

MISKOLCZON.

Ajánlja Clayton & Shuttleworth gőzcséplőkészületeit,

legkitünőbb járgányos cséplőkészleteket,

kézi cséplőgépeket, Backer és másrendszerű kitünő terményrostákat,

szénagyűjtőket, takarógépeket, Universal és Junior sorvetőket,

DCM. és DCL. kettes ekéket, egytetemes aczéleket mély szántásra,

takarmány füllesztő berendezéseket.

Malomtulajdonosok részére:

legkitünőbb rendszerű henger kendertörőket ajánlok.

Malomőrő hengerek leggyorsabban rovatkoltatnak.

Kazánmunkák, tűzszekrények, gépjavitások, vasöntvények pontosan eszközöltetnek.

3-3

Alkusz.

Messze kiterjedő összeköttetéseimnél fogva abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy mindenféle birtok-bérbevétel s adást, birtokvétel és eladást, a legelőnyösebb feltételek mellett közvetíthetek. Amidőn ezt a n. é. közönség szíves tudomására hozom, ajánlom magamat a t. érdeklettek becses figyelmébe.

Weinberger Manó.

S.-a.-Ujhely, Korona-utca.

Cséplésre ajánlkozik augusztus 15-étől egy magyar kir. államvasutak gépgyarából származó új 8 lóerejű garnitúrával egy géptulajdonos, mérsékelt díj mellett. A munkásokat a géptulajdonos adja. Felvilágosítást ad a lap kiadóhivatala.

Csúsz, köszvény, tagszagatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-fele

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller”

kérendő.

Figyelemre méltók!

FIGYELEMRE MÉLTÓK!

A tavaszi és nyári idényben.

Következő biztos hatású ártalmatlan pipere gyártmányok: melyek **HOFFMANN BELA** az »Arany Oroszlánhoz« címzett ungvári gyógyszerárban, eredeti előirat szerint készítve, nagy kelendőség miatt folyton friss minőségben kapható közkezdvelt különlegességek:

„LILIAM ARCKENŐCS”

„LILIAM MOZSDÓVIZ” és

„LILIAM SZAPPAN”

Mindannyi külön és együttesen a szeplő, rájfolt, pattanások, bőrtisztatlanság, bőrtakák (mitesser) ellen

kitünő sikerrel alkalmazhatók! Nem nélkülözhető ezekhez

„LILIAM HÖLGYPOR”

a legjobb s legújabb arczpor; mely mindennapi használat mellett is teljesen ártalmatlan, kellemes finom illattal a nélkül, hogy felünnék kitünően tapad, s az arcznak természetes üde színt kölcsönöz! Kapható fehér, rózsá, és créme (barnáknak) színben.

Zemplémmegye és környékére egyedüli raktár:

KINCSESSY PETER gyógyszerára

az »Üdvezítő«-hoz S.-A.-UJHELYT, a fővezén.

Hol is kívánatra képes árjegyzékek ingyen adatnak bárkinek s postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Figyelemre méltók!

Méltóságos **Harkányi Frigyesur** takta-harkányi uradalmában, szőke szőrű tenyész kanok vannak eladók. Venni szándékozők forduljanak alólirotthoz. Takta-Harkány, 1892. jul. 21.

Menyhárd Eajos, számtartó.

A már évek óta fennálló Első zemplén-megyei honi bútortermek

Sátoralja-Ujhelyt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmuló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerzhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü kítünő asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és disz-bútor s leg-elegánsabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir, ebédlő- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönben szalognarnitúrák különféle szövetekkel, diszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a legolcsóbb gyári árban szerezheti be.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemü közönségnek b. tudomására hozni, hogy bútort vásárolni szándékozők kényelmére boltihelyiségem emeletén is f. év január hó 1-től

bútor-minta-termeket

rendeztem be, hol ugyanis ebédlő- és háló-szobák valamint szalonnok készen és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben láthatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam 9- kiváló tisztelettel

Wilhelm Henrik.

S.-a. Ujhely. nyomtatott a »Zemplén« gyorssajtóján.

GAZDASÁGOKNAK

ajánlunk a közelgő cséplési évadhoz locomobil fűtésre kitünően alkalmas

királdi akna- és darabos szenet

a legjutányosabb árban, minden állomásra szállítva.

Megrendelések intézendők

a magyar általános köszénbánya részvénytársulathoz

Budapest, V., bálvány-utca 8. sz.